

HÉTFŐI NAPLÓ

XXIX. évfolyam, 23. szám

MEGJELENIK HÉTFŐN REGGEL

Budapest, 1938 június 7

Herzog Edvin telefonjelentései a futball-világ bajnokságról

Öt embert agyonlőtt a foktői falurossza, elrabolta egy lelőtt csendőr-áldozata felszerelését és az éjszakai tömeggyilkosság után elmenekült

Vasárnap kora reggel leadást jelzett a budapesti rendőrség rádióállomásának készítője. A soros rádiós a készülékhez ült. A kalocsai csendőrszárnyparancsnokság továbbított a rádión egy közlést:

Június 4-én éjjel a kalocsai órs 4. számú rendes járőrnek járőrtársa, vitéz Kazy Antal Válló István foktői lakos leshelyről agyonlőtte, ezután magához vette a lelőtt csendőr csákóját, fegyverét és revolverét, ezután több polgári egyént lelőtt és elmenekült. Vállón egyenruhára, esendőreszkő és teljes fegyverzet van. Kérjük a nyomozás folytatását.

A rádióállomás azonban jelentette a Kalocsáról érkező közlést a főkapitányság bünygi osztályának. Megmozdult a rendőrség

apparátusa és munkába álltak a detektívek, mert az volt a feltevés, hogy az elmenekült gyilkos esetleg Budapestre szökött!

Telefon, táviratváltások következtek és csakhamar kiderült, hogy az utóbbi évtizedek bűnkronikájának legszörnyűbb fejezetéről számolt be a rövid radiogram: **ötszörös gyilkosság történt Válló István valóságos vérfürdőt rendezett,**

a csendőriön kívül még négy embert agyonlőtt,

egyét pedig életveszélyesen megsebesített. Pár perccel ezután, hogy a kalocsai csendőrség rádióközlése megérkezett, utnak indult Foktőre a **Hétfői Napló** munkatársa és az alábbi páratlanul izgalmas riportban számolt be a rémregényről.

Helyszíni riport a vér, halál és rémület falvából

Foktő, június 6.

(A **Hétfői Napló** kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Piros pünkösdi ünnepi pünkösdi helyett fekete pünkösdije van Foktő községnek. A katolikus és református templomban az emberi eltévelyedés szörnyű szakadékaírói prédikáltak a lelkesítő, olysmi történet, ami fekete betűkkel írta be a bünygi krónikába a dumament békés kis falu nevét: gyilkos golyókkal öt embert terített le egy falubéli legény.

Foktő szorgalmas, dolgozó, munkás gazdái, kisbirtokosok, cselédek, zsellérek pár hónap óta sűrűn jártak panaszra a községházára, egyszer-egyszer a csendőrségre is. Csendőrök nincs a faluban, a kalocsai órs járőrei szöktek portyázní Foktőn. Nekik is elpanaszolták mostanában sokan, hogy

sűrűn fordul elő lopás, betörés a faluban. Baromfit, ruhaféléit, gazdasági szerszámot lopkod egy rejtélyes szarka.

Leleplezés a kalocsai piacon

Ugy tervezték, hogy majd szombaton délelőtt mennek a csendőrségre. Történet azonban valami, ami megelőzte a panasztevélt. **Miskei Boldizsár** Zsófia foktői elvált asszony szombaton kora hajnalban bement Kalocsára a piacra. Vásárolgatás közben elkerült a baromfiudvaroktól kiszagadt és a feleségét Válló Lajos batholdas foktői kisgazdát és a feleségét, akik baromfit árultak. **Miskei Boldizsár** Zsófia megállt, hogy beszélgesse velük egy kicsit. Beszélgetést és közben megakadt a szemé egy kendermagos tyukon,

amelyik ott Kárált Vállóék többi baromfija között. Ismerősnek találta a kendermagost,

A panaszok alapján keresgéltek, kutattak a tolvaj után, de csak nem került kézre. Biztosak voltak benne, hogy a falubeliek közül kerül ki a tolvaj, de olyan ravaszul, ügyesen dolgozott, hogy nem sikerült fölönfogni. Bátoróságában már odáig merészkedett, hogy meglopta Horváth Dezső községi főjegyzőt is.

Hajtották, emlegették is a falubeliek, hogy csak egyszer sikerüljön elcsipni a tolvajt, majd megemlegeti. Pénteken tetőfokára háigott az elkeseredés és a harag, **péntekire virradóra egyszerre három helyen járt a tolvaj,**

Görbe Gábor és Boldizsár Péter gazdánál, ezekről a helyekről baromfit vitt el, a főjegyző házából pedig ruhaféléit. A községbeliek elhatározták, hogy most már nem ténik tovább a tolvaj garázdálkodását, bemennek Kalocsára és megint panaszt tesznek a csendőrségen.

Jobban megnézte és rájött, hogy pár nappal ezelőtt ez a tyuk még az őé volt, de valaki ellopta.

— **Hogyan került magához az én jószágom?** — kérdezte Vállókat, akik szaporával igyekeztek leinteni és hajtották, hogy ez nem idegen jószág, övék a tyuk, az ő baromfiudvarukból való.

Miskei Boldizsár Zsófia azonban biztos volt a dolgában, nem hagyta az igazót, elment a csendőrségre és jelentést tett. A piacnak közben vége lett, Vállóék elszöktek a megmaradt portékájukat és visszamentek Foktőre.

Visszament a faluba **Miskei Boldizsár** Zsófia is, de persze csakhamar a falu szá-

ára került a kendermagos tyuk esete. A községbeliek szemé most már kezdett ki nyílni, sok mindféle gyanus dolgot emlegettek Vállókkal kapcsolatban. Szóba hozták, hogy a batvanlúrom esztendő öreg Válló Lajosnak volt már egyszer dolga

a törvénnyel, fogházat ült, de ez már régen volt. Azóta ha nem is lett gazdag, de jósorra cseperedett, saját telkén lakik, hat holdja van, feleségével és huszonhat esztendő István nevű fiával együtt gazdálkodik a kis földön.

Megszökök egy elszánt legény

Válló Istvánnak, a fiának már azelőtt se volt valami jó híre, kötekedő legénynek ismerték, aki nem a magasrabeli fiatalokkal barátkozott, hanem mindig

a rosszabb hírű környékbéli legényekkel cimboráskodott.

Most, hogy a kendermagos tyuk esete gyanuba keverte őket, az egyik falubéli öreg talpraesett okosság fején találta a szöveget:

— **Mindig gyanusnak tartottam én, hogy Vállóék nagyon igyekeznek idején, pontosan megfizetni az adót — mondotta. — Soha egy napot nem kétek az adófizetéssel. Öreg Válló mindig mondogatta, azért fizeti pontosan az adót, mert nem akarja, hogy véletlenül foglalni jöjjenek hozzá, nem szereti, ha idegen, különösen ha hivatalos ember megy a házába. Biztosan ők a tolvajok, lopott holmit rejtegetnek...**

Mig így zibongott a falu, Vállóék portáján minden csendes maradt. Az öreg házaspár otthon volt, a fiuk valahol a szomszéd községben járt. Délutájban csendőrök érkeztek Kalocsárról.

A kakastollas, szuronyos csendőrök betoppantak Vállóékhoz.

Megmondták, miért jöttek, házkutatást akarnak tartani. Nyomban hozzá is fogtak a munkához. Javában folyt a házkutatás, mikor megjött a szomszédolásból Válló István. A csendőrök láttára ijedten megtorpant, de aztán bement a házába és némán nézte, hogy mi történik.

A házkutatás gyors és eredményes volt: a padlásról, úgy alól, fészerebe rejtett ládakból rengeteg portéka került elő, ruhák, zsákok, vásznak, szövetek, szerszámok, csupa olyan holmi, aminek az utóbbi

hónapokban történt betöréseknél kelt lába. Látták már a csendőrök, hogy jó helyen járnak, valamelyik Válló szerelte kézenkőzön ezt a sok portékát. A holmikat kihordták az udvarra és

üzenetet küldtek a kisbíróval, jöjjen mindenki, akitől mostanában valamit elloptak,

nézze meg a holmikat. Jöttek is a falubeliek sorra, mind ösrszes-csaptak a kezüket, ki mérgesen, ki szitkozódva, de mind felismerték a fölük lopott holmikat. Az öreg Válló házaspár és legényfia lesütött szemmel, komoran álltak és hallgattak a károsultak kifakadásait.

Délután hat óra járt már az idő, de még mindig folyt a szembeállítás, egyre jöttek a falubeliek, hogy kiválasszák Vállóék udvarán a lopott holmikat. Miközben a szortírozás folyt,

Válló István egyszerre csak futásnak eredt, üles ugrásokkal kiszaladt a telekről,

nekivágott az utnak és ugyancsak szedte a lábát a faluvégi akácos felé. A csendőrök nem lőhettek utána, sokan jártak az utcán, dratlan embert is érhetett volna a golyó, hát inkább hajlóvadászatra indultak a szökevény után.

Válló Lajost és a feleségét a községváza fogadjába csukták a csendőrök, maguk pedig elindultak, hogy megkeríték a legényt. Végigrazzították a falut, a határt, beesteledett, de csak nem akadtak nyomára. Az volt a feltevés, hogy

valahol a határban húzta meg magát, de éjszakára majd csak hazajön,

hogy mi van otthon.

Csendőrhálál, fegyververopogás...

A csendőrhárör emberei felosztották egymás között a munkát. Tudták, hogy vigyázni kell, mert a szomszédok megmondták, hogy Válló Istvánnak **revolvere van és az elszánt legény, aligha adja meg magát egykönnyen.**

Vitéz Kazy Antal csendőrré az a feladat jutott, hogy rejtözzön el Vállóék udvarán és álljon lesbe, figyelje, nem jön-e haza Válló István.

Vitéz Kazy Antal az udvaron állt

szénakazal mögé húzódtott és kézbentartott fegyverrel várta.

Este tíz óra tájban **Petrőczy** Ferenc volt rendőr, falubeli kisbíró vacsorát akart vinni Kazy Antalnak, mert tudta, hogy a csendőr ha kell, egész éjszaka ott strázsál majd a kaza mögött, már pedig nem evett reggelölt, mielőtt elindult Kalocsárról. Tíz óra felé indult el **Petrőczy**, mellette lépkedett a kutyája.

Egyszerre csak **fegyverdördülés hallat**

Legfontosabb az egészség! Egészséges maradj, ha evez, vagy a Dunára jár

BERGSMAN-csónakban

KING- vagy ARCHIMEDES-motortal III. Római part 1 és VII. Izabella-tér 6
Telefonszám: 103-363 és 145-028

szott. A község feliradt. Páran kizsalladtak az utcára. Addigra még egy lövés dörögött el, ezután csend lett. A két fegyverdörögülés két emberélet koltását jelentette...

Mint utóbb kiderült, Valló István, aki addig ugylátszik tényleg a határban rejtezőtt, óvatosan visszazsúrta a faluba, el is érkeztetett észrevétlenül a Valló-portához, megközelítette a csendőrt és

még mielőtt vitéz Kazy észrevette volna,

Steyr-pisztolyal ráloőtt. A golyó szívében találta a csendőrt, aki holtan bukkolt a kasszifébe.

Eppen akkor ért oda Petróczy Ferenc, Valló István őt is lölette. Jól célzott,

a kisbírórt is szívébe fúródó golyó tette le.

A hűséges kutya erre rávetette magát Vallóra, de a gyilkos az ebbel is végzett, golyót eresztett beléje.

Csendőrcsókával, puskával, két pisztollyal bosszuhadjárra indul a halálmadár: öt halott az éjszakában!

Mire a községbeliek összefutottak, Valló István levette a halott csendőr kakastollas csákóját, lecsatolta a derékszíjait, tölténytűskáját, elvette Mannlicherét, a revolverét is, fejébe csapta a csákót oldalára erősítette a derékszíjait, tölténytűskát és most már két pisztollyal és egy puskával feltegykezve, nekivágta a sötét falunak,

dörögött a puszka és Boldizsár Péter holtan rogyott a küszöbre,

a vérfürdő pedig folytatódott tovább.

A soron következő áldozat Miskel Boldizsár Zsófia volt. Itt is az ablakon kopogtató. Az asszony kineézett, látta ugyan a csendőrcsókát, de

amelynek után folytatódott az éjszakai rémdráma.

A gyilkos legény bosszúálló hadjárata Indult. Első útja Görbe Gábor gazda portájához vezetett. Görbe volt az, aki a kalocsai piaci eset kipattanása után Vallóék házára tele a gyantát. Megállt a házuknál és bekopogott az ablakon:

— Nyitssát ki az ajtót! A csendőrség van itt! — mondotta elváltotzatol hangon.

Görbe kineézett az ablakon, a sötétben csak csendőrcsókát látott, hát nyugodtan ajtó nyitott. Abban a pillanatban, amikor kinyit az ajtó, Valló István

megismerte Valló Istvánt és segítségért sikoltozott,

a cselédet hívta. A legény erre kétszer belélt a csukott ablakon, az egyik golyó talált is,

Miskel Boldizsár Zsófia anyosan megsebesült a nyakán.

A gyilkos legény tovább rohant. Most Dezi Gáborné ablakán kopogott, de itt nem várta meg, amíg ajtó nyitnak, abban a percben,

amikor Dezi né megjelent az ablakban, belélt,

puskával ráloőtt Görbe Gáborra, akit a golyó azonnal megölt. A lakásból rémülten kilökhant a gazda felesége, Derékai Julianna, Valló egyetlen fegyverlövéllet leterítette az aszonyt is.

ezután ment tovább a sötét éjszakába.

A következő állomás Boldizsár Péter 66 esztendő jómódu köztisztviselőben álló gazda háza volt. Boldizsár Péter rokona Miskel Boldizsár Zsófiának, aki a piacon leleplezte Vallókat, hát neki is meg kellett halnia Valló István itt is kopogott az ablakon:

— A csendőrség van itt, nyissanak ajtó!... Kinyit az ajtó,

de ez a golyó szerencsére nem talált.

Mindez a rémség persze pár perc alatt játszódott le, a falunak hol egyik szögletén, hol a másik során roppogott a puszka, a leloőtt Kazy csendőr lársal és pár hátor falubeli ember fejszével, vaslivalval feltegykezve hajszolta, kereste Vallót, de

az éjszaka sötéte leplel borított a gyilkosra, aki mint a halálmadár, járt egyik házról a másikra, végül ellútt és mire hajnalodott és megjött a világosság, az üldözők már csak a halottakat vehették számba.

Temetés, gyász, rémület

Siratóházza változott a falu, öt embert terítették ki a házakban, Kalocsára pedig befutott a jelentés a fokról véres éjszakáról, mire a csendőrszárnyarcnokságáról Sándy László őrnagy vezetésével

autón és motorkerékpáron csendőrcsapatok rohogtak Foklóre, csatárláncot vontak a falu körül,

átkutatták az egész környéket, de hiábavaló volt minden munka, a gyilkos legény csak nem került a csendőrszárnyarkába.

Vasárnap és hétfőn egész napon állt a hájtóvádszát, újabb és újabb csendőrcsapatok jöttek, tüvé tették az egész tájéket

Valló István után. Közben megjött Kalocsáról dr. Varnya Béla vizsgálóbíró, akinek a jelenléte Schönewald József dr. orvos felboncolta a holttesteket és gondoskodtak a temetésről is. Görbe Gábor és a feleségét, Petróczy Ferenc kisbírórt és Boldizsár Pétert

nagy alrás-rívással, igaz részvétellel kíséerte utolsó útjára a falu népe.

Vitéz Kazy Antalt nem Foklón temették, a derék csendőrt, akit kötelességjeltesítés közben terített le a golyó, Prónayfalvára vitték, szülőföldjére, ott helyezik örök nyugalomra.

Gázbombás ostromzár

A gyász, a rémület természetesen egy pillanatra sem állította meg a nyomozás gépezetét. Sándy őrnagy irányításával hétfőn is szakadatlanul folyt a munka.

A csendőrszárnyarcok emlékeztek a madocsaire, amikor a halálraírt, foghízból megszokott haramia szüel házában a padlására

vette be magát. Ott rejtezködött, készen tartott fegyverrel, hogy ha felfedezik a rejtékhelyét, mindenkit kiírt. A madocsaai legény akkoriban meg is találta, de ártatlan emberév nem ömlött, mert mikor látta, hogy nem menekülhet, agyonlötte magát. Foklón fölmerült a foltéves, hogy Valló István is talán a Valló-ház padlásán rejtezik, de a nyomozás irányítói

nem akarták, hogy a végzés tovább folytatódjon, elhatározták, hogy ha a gyilkos legény valóban a házában rejtezködik, kifústólik: könnyűkasztó-gázbombákkal rendeltek

és meggették az előkészületeket, hogy így tegyék ártalmatlanná és így kerítsék kézre Valló Istvánt — ha ugyan tényleg az ostromzár alá vett házában bujkál.

Fodor László

A budai izraelita temetőben elnöksége, előjárása, választmánya, képviselőtestülete és tisztelői kara mély megilletődéssel jelent, hogy érdeműs pénzügyi előjárója

Makrai Teofil ur

hosszas szenvedés után elhunyt.

E hó 7-én, kedden délután 3 órakor kiserjék utolsó útjára a fackaszéll izraelita temetőben.

Makrai Teofilné szüel Heller Julia és gyermekei: László, Alice, férj. Solt Ferencné, Pál, Erzsébet, testvérei: Willy, Zseni, Vilma, Benő, Lipót és veje Solt Ferenc, sógorai és sógorai, valamint a kiterjedt rokonság, fájdalomtól porig sújtva jelent, hogy

MAKRAI TEOFIL

okleveles mérnök, rokkant főhadnagy

f. hó 5-én délután 2 órakor visszaadta nemes lelkét a Teremtőnek.

Drága halottunkat f. hó 7-én, keiden, délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a farkszeréti temetőben. (Minden külön értesítés helyett.)

Részvétlétogatások mellőzését kérjük.

Magyaróvárt leleplezték a pozsonyi hősi halottak emlékművét

Magyaróvár, június 6.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután leplezték a Magyaróváron ünnepléyes keretek között a volt pozsonyi 13-as honvéd gyalogezred hősi halottainak emlékművét. Az ünnepléyes, amelyen ötezer főnyi közönség vett részt, vitéz Shony István ny. gyalogásági tábornok mellátta a tisztezer hősi halottat vesztett dicsőséges honvédek gyalogezredét a háborus hőstettét. A beszéd után születt a nemzetiszüni lepel az emlékműről, amelyet Kallós Ede szobrászművész készített. Ezután dr. Sattler János polgármester átvette a város nevében a szobrot, majd a 13-as hon-

Elköltözünk!

OLCSÓ ÁRAKI

Weisz Mariska

MÉG V., Szent István-körút 22

védék Tarnouka-indulóját játszotta el a zenekar, miatt az előkészületek elhelyezték koszorúkat a szobor talapzatán. Elsőnek helyezte el habérkoszorúját Pinter József országgyűlési képviselő, aki az ezred lelkéze volt a világháboruban. Az ünnepléyes befejezésével a honvéd gyalogezred díszlepelében vonult el az emlékmű előtt.

A debreceni ifjuság tüntetése Szálasi és a Nemzeti Szocialista Párt ellen

Debrecen, június 6.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) A Márciusi Front kotelékébe tartozó debreceni egyetemi ifjuság a pünkösdi ünnepek alkalmával elárasztotta Debrecnt röpécskálakkal.

A röpécskálakon a legélesebben támadták a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalmat és Szálasi.

Felhívták a röpirát megszerkesztők a magyar ifjuságot, hogy küzdjenek a párt ellen, amely legutóbb Debrecenben is helyiséget bérelt ki és kifüggesztett a pártiróda fölé a nyilaskeresztes címet. Közölték Debrecen

város közönségével a röpirát író, hogy a képviselőház és felsőház, a kormány összes tagjaihoz memorandumot intéztek, melyben

a káros mozgalom elleni fellépésre hívják fel a törvényhozást.

A memorandum másodpéldányait elküldték az ország összes főiskoláinak és a Márciusi Front debreceni csoportjához hasonló állásfoglalásra hívták fel az ország egyetemi ifjuságát. Különösen kiemelték, hogy Szálasi részre akarja darabolni az országot, ez ellen a legélesebben és legerélyesebben tiltakoznak, a mozgalmat a nemzet életére veszélyesnek nyilvánítják.

Szent István-serleget adott a Szegedi Vásárnak a Szegedi Kamara

Minden képzeltet felülmúló kirobbanó siker kíséri a jubileumát ünneplő Szegedi Ipari Várást, melyet szombaton délelben ünnepléyes keretek között nyitott meg vitéz Pethőházy Antal államtitkár. A pünkösdi ünnepek alatt soha nem látott arányú idegenforgalom tette színessé és elevenné Szeged életét, tömegesen érkeztek az 50 százalékos utazási kedvezményvel a látogatók és zafult különvonatok futottak be a Szeged-Csanádi Vasut vonaláról. Egész Szeged ünneplő lúzbán, telve reménykedéssel vett részt az ipari vásár nagy demonstrációjában és bizakodó hangulat teszi mozgalmassá a vásárt, amelynek üzleti forgalma is várakozáson felüli.

A jubliáris Szegedi Ipari Várást vasárnap meglátogatta József főherceg, akit Rainer Ferenc kamarai elnökkel az élen a Vásár intézőbizottsága fogadott. A pünkösdi ünnepekkel felkötődtek különböző törvényhatóságok kiküldöttjei, hogy megjelenésükkel is kifejezse tisztasság együttérzésüket és támogató készségüket.

A Szegedi Ipari Vásárra június 12-ig lehet 50 százalékos kedvezményvel Szegedre utazni és ezen idővel érvényes a külföldiek számára a vizumkedvezmény is. IVaszautazására június 14-ig érvényese a félóra kedvezmény. Mint ismeretes, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara Szent István születésnapját adományozott a Szegedi Ipari Várárnak, hogy vele azt a kézműiparost ültessék ki, akinek kézziménye az ipari vonatkozás mellett a legalábbiansabb kereskedelmi forgalomra is. Pálly József dr. polgármester önkölete mellett az öttágu hírlábozóztásig szerdán dönt az ezüstserleg oddalteséről.

haza, mert öszintén szölvá, nagy anyagi gondokból ment volna ki a pénz. A Keleti pályaudvar közelében egy vendéglőbe mentem be ebédelni érkezésem után. Egy középkorú, jól öltözött férfi telepedett le asztalomhoz és csakhamra barátságos diskurzus fejlődött ki közöttünk.

A gazdálkodó előadásából azután kiderült, hogy annyira megizott új ismerésben, akit mint nyugdíjas Máv tisztviselő szerepelt, hogy pénz nagyrszát,

6000 csehkoronát átadott neki beváltás végett.

A Márkus Lajos néven szereplő férfi kalapját és felöltőjét a fogason hagyva, azzal távozott, hogy öt perc múlva jön a pénzele, legyen nyugodt. Nagylakya a legjobb kuruzsnos póltja be.

Főúrók öt óráig és elteltek, de Márkus ur nem jelentekzt. Közben megállapították, hogy a hátrahagyott kabát és kalap

öt pengőrelt többet nem ér.

A rendőrség pontos személyleírású kapott az öreg gazdálkodó szelbámsáról és később, amikor utána néztek a bűnjúri nyilvántartásban, felismerték egy régi bűnözőben az őt Máv tisztviselőt. Kornis Ferenc 45 éves fábriüzemben betettett kereskedőspég volt ez ember.

Tegnap egy detektív a József-körúton elfogta és előállította

a főkapitányságra. Először tagadott, de a szembeállítás után beismerte bűnösségét. A pénz azonban már elköltötte. Letartóztatták.

— Korszerű háttartás illika a villanyűzűhely, mert olcsó, gyors és tisztá. A háziszenny nyarlon legóbbbet a meleg konyhában szenedv. Etfől azonban könnyen megszabadulhat, ha villamos tűzűhelyen süit-főz. Az Elektromos Művek, Honvéd uca 22. szám alatti bemutatójának előadótérmeben szerdán délután 3/6 órakor főzőelőadást, villamos konyhában csak-űzőkben és pénteken délelőtt 3/10 órakor főzési gyakorlatot tartanak. A különböző háztartási tisztálékek ismeretése során képviselő-fánk, rétes, különleges torta, főzési kalács vagy kuglóf, pudding, hal- és különféle hústelekek készítését mutatják be. Belépő és ruházat — Trafik záróra. A Dohánygyáros Országos Szövetsége a dohányzó közönség érdekében felhívja a figyelmet arra, hogy az eucharisztikus kongresszus befejeződével, június 5-től kezdve a trafikok vásárnapokon és munkanapokon nyitva megint csak öt óra hosszat tarthatnak naponta.

— Az újpesti-pünkösdfürdői helyhajlójárok és az almalás budapesti-horányi csavart-fürdőket megindította. A MFTR közli, hogy június 5-től kizárólag vasár- és ünneppnapokon Újpest-fürdő és Békásmegyér-Pünkösdfürdő közötti kora reggeliúti késő estig 1/2 órányként csavargózás fog közeledni, továbbá, hogy június 4-től kezdve minden hétköznapra eső szombaton Budapest—Eski-térről 18.30 órakor Pálly-tér és Római-fürdő érintésével Izabella-telep—Horányi-csárdához csavargózás közeledik, amely vissza 22 órakor indul.

Megszokott a szélhámós az apai örökséggel

Nagylakya Gábor rákoszentmihályi gazdálkodó jelent meg pár nappal ezelőt a fókáptányságon és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen csalás címén. A hatvan éves gazdálkodó kényes szemekkel adta elő, hogy valkerő számlásnak áldozata lett. Ravasz módon

kicsalták tőle 8000 csehkoronáját,

amelyet Kassa közelében elhunyt édesapja után örökölt.

— Édesapam 87 esztendő korában halt meg — adta elő a kétségbeesett öregember a rendőrségen — és mivel én vagyok az egyedüli élő családtag,

rám hagyta összekopogtatott pénzeszkéjét.

A hatyaktéki eljárás után egyik kassai közjegyzőnél vettem fel a pénzt. Boldogan utaztam

CLVASSA EL a keresztireltvénverseny

feltételeit! Ön is nyerni fog!

Százezres tömeg követelte vasárnap Pozsonyban a tót önkormányzatot

Hétfőn Hodzsa éles hangú választ adott a kívánságra

Pozsony, június 6.

Pünkösd vasárnapján hatalmas tömeg-megmozdulás keretében a Tótföld fővárosában kibontották a tót autonomista mozgalom új lobogóját. *Kék alapon fehér körben, piros András-kereszt a mozoglom zászlaja.*

Az ünnepségeket a pittsburgi egyezmény megkötésének huszadik évfordulója alkalmából rendezték

és ebből az alkalmából Hlinka páter hívei a Tótföld minden részéből nagy tömegekben gyűltek össze Pozsonyban.

Dél előtt tíz órakor megkezdődött a felvonulás a Színház-térre. Három óráig tartott a menet felvonulása.

A tömeggyűlés délután egy órakor kezdődött.

Buday dr., a cseh szenátus alelnöke megnyitó beszédében tiltakozott az ellen az állítás ellen, mintha a tót nép valaha is eltávolodott volna a pittsburgi egyezmény szellemétől. Felszólította Hodzsa miniszterelnököt, hogy mutassa meg konkrét tetteikkel, hogy a tótok követeléseiket teljesíteni akarja.

Ezután

Hlinka páter felolvasta kiáltványát, amely magában foglalta a tót nép önkormányzati követeléseit.

Hlinka felszólította híveit, hogy utolsó espp verűkig küzdjenek az önkormányzatért.

Tiso volt miniszter beszélt ezután. Kijelentette, hogy

ha Prága a németek és a magyarok irá-

nyában azt a politikát követte volna, amit a tót néppárt, ugy már régen megnyerhette volna a maga számára mindkét népesoportot.

A következő szónok Sidor, a néppárt főtitkára volt, aki üdvözölte a gyűlésen jelenlevő amerikai tót küldöttséget. Az amerikai tótok nevében vezették, Hletko dr. kijelentette, hogy

az Amerikában élő egymillió tótság 90 százaléka Hlinka páter önkormányzati követeléseit támogatja.

Ezután újból felhangzott a tótok harci indulója, a „Hej Slovaci”. Hlinka páter ekkor felmutatta a tömeg előtt a pittsburgi egyezmény eredeti példányát és megkérdezte Hletkót, felismeri-e az egyezmény aláírásai között Masaryk kézírását. Hletko innel válaszolt.

Ezzel ért véget a tót autonomisták eddigi leghatalmasabb tüntetése.

A tótok vasárnap nagygyűlésén felolvasták gróf Esterházy Jánosnak, a Magyar Párt vezérének

üdvözlő táviratát,

amelyben Esterházy a szlovák autonomisták a Magyar Párt szolidaritásáról biztosítja.

Még szombaton este történt, hogy a pozsonyi Színház-téren a tüntető tót diákok

elégtek egy szovjetzászlót és a csehszlovák-szovjetorosz egyezmény másolatát.

A tót ifjúság ezzel is kifejezésre akarta juttatni a tót nép boldogtalan hangulatát.

Arra a kérdésre, hogy a tótok népi vagy kisebbségi jogokat követelnek-e, Hlinka páter így válaszolt:

— Népi jogokat követelünk. Ha nem ismerik el követeléseinket, ha nem egyeznek bele a pittsburgi szerződés végrehajtásába, ha nem kapunk törvényhozó testületet, vagy bármely követelésünket nem teljesítik,

akkor kisebbségi jogokat követelünk.

Európához felebezünk, ha nem akarják jogainkat és népünket elismerni.

Titokzatos spanyol légitámadások francia terület ellen

Erélyes francia légvédelmi intézkedések a határon

Páris, június 6.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefon-jelentése.) Pünkösdvasárnapján megismétlődtek azok a titokzatos légitámadások, amelyek a franciá-spanyol határ mentén francia területen történtek és igazolombahozták az egész európai kontinentet. Aix-les-Thermes jelentés szerint vasárnap reggel hat és nyolc óra között

kilenc ismeretlen repülőgépből álló raj haladt át Orgeix környékén, a francia határmenti területen és mintegy tíz bombát dobtak le.

A bombák a hegyek közé estek és kárt nem okoztak.

Szentanuk közlése szerint a gépek

szürkészínű, hárommotoros repülőgépek voltak, nem viseltek semmiféle jelzést, sem pedig kokárdát.

Mihelyt Lyonból jelentették Párisnak a kilenc hárommotoros spanyol repülőgép megjelenését és azt, hogy az Arizege felföldvölgyét átrepülve, több bombát dobtak le Aix-les-Thermes és Orgeix környékén. Daldier hadügyminiszter kiadta a szükséges utasításokat, hogy a francia légihaderő gondoskodjék azentul a spanyolországi határ megvédéséről. A francia légi erők utasítást kaptak, hogy

vegynék földözbe minden repülőgépet, bármilyen nemzetiégű legyen is,

amely a Pyreneusok vidékén fenyegetné a francia területet.

Hétfőn megismétlődött a repülőgéptámadás

Páris, június 6.

Pünkösd hétfőjén

megismétlődött a vasárnapi határinldetés. Ezúttal kilenc hatalmas bombavető repülőgép jelent meg francia terület fölött.

Dél előtt tizenegy órakor a kilen hárommotoros repülőgép, amely Katalónia felől jött, Perpignan fölött jelent meg, bombákat azonban nem tudott ledobni, mert a francia légelhárító itégek a gépeket visszazárték spanyol területre fölé.

Az újabb súlyos incidens hírére Daldier miniszterelnök elhatározta, hogy

személyesen vezeti a vizsgálatot

és ezért dében Toulouseba ment, honnan automobilon folytatta útját Aix-les-Thermesbe.

Francia katonái részről már hétfőn reggel élethelyettesíték a szükséges védelmi intézkedéseket.

Hodzsa éles beszéde

Pozsony, június 6.

A pozsonyi Színház-téren, ugyanazon a helyen, ahol pünkösd vasárnapján százezres tömeg lelkesen ünnepelte Hlinka páterit, a tót autonomisták vezették,

pünkösd hétfőjén Hodzsa Milán miniszterelnököt hallgatta végig 80.000 főnyi sokaság.

A hétfői tömeggyűlés ellentétét volt. A gyűlést a tót agrárpárt, Hodzsa miniszterelnök pártja hívta össze, a monstregyűlésen azonban résztvevett a többi koalíciós párt is. A gyűlés főszónoka Hodzsa miniszterelnök volt, aki rendkívül élesen támadta az autonomistákat.

— Sőtét felhők borultak az elmúlt napokban a csehszlovák államra. — mondotta többek között a miniszterelnök. — Kétségek merültek fel aziránt, hogy a köztársaság képes lesz-e rendet tartani és a forradalmárokkal ellen fellépni.

A csehszlovák nemzet türelmes ugyan, de ha arra kerül majd sor, hogy megmutassa bátorságát és azt, hogy nem hajlandó megadni magát, ugy alaposan

Cseh és német jelentés a bodenbachi véres összetűzésről

Prága, június 6.

Bodenbachban rendőrök és csendőrök vasárnapra virradó éjszaka feltartóztatták a szudétánmei párt egyik gyűlésének rendezőit, akik hazafelé tértek.

Ebből összetűzés lett, amelynek husz sebesültje volt,

köztük Hirschmann rendező oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani.

A bodenbachi összetűzésről a Cseh Távirati Iroda és a Német Távirati Iroda jelentést adottak.

A cseh jelentés szerint a szudétánmei csek csoportját kétszer is felszólították, hogy oszlopljanak szét.

A tescheni rendőrségen a szudétánmei párt képviselői panaszt emeltek a történetek miatt. A német jelentés szerint semmiféle felvonulásról nem volt szó, hanem a gyűlésről békésen hazatérő emberek rendőri, csendőri riadógepkoocsival találkoztak és

erőszakkal szétlítették a rendőrök a hazafelé térő szudétánmei cseket.

A sebesüléseket legnagyobb részét a hátukon kapták a szudétánmei csek, ami azt bizonyítja, hogy a bántalmazottak nem ellenkeztek, hanem a biztonsági szervek hajtották és hátulról ütlegelték őket — mondja a német jelentés.

Prága, június 6.

Pünkösd ünnepe alatt a cseh fővárosban a hangulat meglehetősen izgatott volt.

A Pozsonyból érkező hírek, amelyek a tót és a magyar népszavazás hatalmas köz-

és egyértelműen be fogja ezt bizonyítani.

A szlovákoknak pedig becsúgyunk, hogy egyikük se maradjon ebben a küzdelemben a másik mögött. A szlovák büszkeség biztosítja annak, hogy az elmúlt husz év után a Tótföld szétbontathatatlán, örök egység maradjon.

— A tót nép többsége ti én vagyok — kiáltotta fel Hodzsa. — Szivesen fogadunk mindenkit sorainkba, aki listva tót szívvel hajlandó velünk együtt működni, nem dolgozhatunk azonban együtt azokkal, akik ellenségeinkkel cimborálnak. Ma, a köztársaság fennállásának huszadik évfordulóján, így szólok hozzátok:

Mi vagyunk ennek a földnek az urai, mi felelünk szlovák lelkiismeretünkkel mindenért és mi határozzuk meg, hogy itt mi történjen.

A tót szabadság alapját azonban a csehszlovák köztársaság fennállása képezi. Aki gonosz szándékkal és bünső tévedésből árt a szlovák nép jó hírnevének és a köztársaságnak, annak a szlovák egység megüzeni a háborút.

mozdulásáról szóltak, a kormányköröket valósággal megdöbbentették. Fokozta az izgalmat, hogy a szudétánmei csek által lakott területekről

újabb súlyos incidens híre érkezett — és végül különböző találgatásokra adott alapot az a hír, hogy Henlein Konrád családjaival váratlanul elutazott állandó tartózkodási helyéről, Asch határmenti városból és

valahová Németországba ment.

A francia külügyminiszter fontos tanácskozása

Bonnet külügyminiszter, aki a feszült külpolitikai helyzetre való tekintettel a pünkösdünnepet a fővárosban töltötte, pünkösd hétfőjén hosszabb megbeszélést folytatott Francois Poncet berlini nagykövettel és Corbin londoni nagykövettel. A külügyminiszter a két nagykövettel a csehszlovák kérdést vitatta meg.

Hlinka érdekes nyilatkozata

Prága, június 6.

Hlinka páter külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy a pozsonyi gyűlés résztvevőinek egyhangú megnyilatkozása a pittsburgi szerződés mellett ugyszólván

népszavazásnak felel meg, mert erre a gyűlésre a Tótföld valamennyi vidékéről 2400 küldött érkezett, akikre senki sem gyakorolt nyomást. A tót nép bár máskor kézz népszavazásra.

SZIGETI SZABAD SZINPAD

Megnyitás június 18.

A Nemzeti Színház előadásában Szentiványi Álom

Kezdeté este 7/2 órakor

GÁZHŰTŐSZEKRENY

72 havi részletre, havi részlet

6.50 P

Kérjen díjtalan felvilágosítást, prospektust, helyszíni szemlét az igazolt gázcserélő mesterektől, vagy a gázművektől.

VII. Rákóczi út 18. — I. Alagut u. 3.

HÉTFOI Pisnapló

A bábólnai ménesparancsnokság hősi emlékközpont emelt a világháborúban elesett méneskaros tisztek, bábólnai hősök, a szabadságharcban elesett honvédek és a vértanú-hallált halt Nádor-huszárok emlékeztérére. Pünkösd másodnapján avatták az emlékközpont József királyi herceg és Odescalchi Béla herceg

II.
Eltásky Sándor főkapitány — a kormányzó dícsért és belügyminiszteri elismerés után is — tömegével kapja a társadalom minden rétegéből az elismerő leveleket, amelyekben hálában emlékeznek meg a mintaszerű rendőr, amely tökéletesen zavartalanul tette a kongresszus ünnepségeit. Vasárnap Albrecht királyi hercegiől kapott levelet. Összinté szereznek kiadványokat fejezi ki a „kiváló vezető alatt álló rendőrség minden egyes tagjának, elsősorban is mindenképpen elgőgő magának Elnöki főkapitányának” — írja a királyi herceg. „Allunk meg egy szóra ennél a rendőrpártnak. Az egykori Mihásza András, iszeten élecek celtődjű helyére már régén berukkolt a pesti Bobby, aki lassan-lassan népszerűbb lesz, mint Londoni kollégája. Ne tekerőrdzünk sokat, mondjuk ki egyenesen, két embernek köszönhető, hogy a budapesti rendőrség a mai nőrűra jutott. Török János főparancsnok az egyik. Az ő legényei strázsják a város rendjét, ők udvariolaknak feher kesztyűben nappal és ők mennek újszaka haborzó náklul brigánkl revolucerszőnek, — mert ők a rendőrgenerális emberei. Az őszemlyezel munká természetesen csak töredéke a rendőrség gépezetének, amelynek generáljogantufánál Elnöki Sándor a maszintása. A budapesti rendőrség történetében külön fejezet lesz Elnöki Sándor Zrínyi-utcat vesztelése. Magyar ur a főkapitányok, olyan főkapitányok van, akinek a főkapitányi hivatal nemcsak hivatal, de hivatal — így még senki nem értette meg ennek a városnak a lelkét.

III.
De Vienne gróf, Franciaország egykori budapesti követe, felejtethetlen jóbarátunk, mióta a diplomáciai élettől visszavonult, Franciaország egyik legkiadóbb publicistája. De Vienne gróf most könyvet ír Magyarországáról.

IV.
Holnap, kedden Budapestre érkezik és a Hungaria-szálló szárgaterében fogadja a hajó Miss Zonola Longsteth, híres amerikai újságíró, a dolgozó amerikai nők küldötte, aki azért jött, hogy résztvegyen az Onoldó Hivatású Nők Szövetsége augusztusi kongresszusának előkészítésében. Öt száz külföldi vendőge lesz a budapesti asszonyparlamentnek, azó esik majd mindenről, ami a dolgozó nőket érdekli.

V.
Festettes György herceg, aki néhány héttel egy budapesti szanatóriumban fekvő, meggyógyult és pünkösdre már hazatért Keszthelyre.

VI.
A közönség, főként Budapest közönsége rájött, hogy litthon is lehet jó nyaralni, nem kell külföldre utazni, itt van a mi remek Balatonunk. Pünkösdkor a legtöbb balatoni fürdőhelyen ki lehetett tenni a „Megtel”-táblát. Pözgett az élet, előretolt balatoni őrszemeink egyedül Fűredről három minisztervendéget jelentettek: Hóman Bálintot, Miklós Ödönt és Reményi-Schneller Lajost. Gratulálunk a közönségnek, de a balatoni szállodásoknak és vendőglősöknek is, akik hiteles szómóndó utján becsültszóra köztölték a Kisnaplóval, hogy nem kapatja el őket a siker, egyetlen állírellel sem emelik az drakot. De tessék is dm betartani az igéretet!

VII.
A szilveszteri családirtás rémdrma szörnyű emléke elevenedik meg a postakaraké-pénztár aukcióján. A múltárnyak között szerepel Csizyány Deszó néhány képe. „A művész énaréképe”, az a címe az egyiknek, 30 pengő a kikiadásti ára.

VIII.
Szalóky-Nauráti Deszó professor budai villájában szerdán előkelő garden party lesz, mindenki hivatalos, aki számít Budapesten.

IX.
A Magyar Póls Club elnökévé ifjabb Horthy István választották, atelnök Borwin mecklenburgi herceg, elnökő a mecklenburgi hercegné lett.

X.
A Toldy Ferenc-rediklóva volt tanulói szerdán gyűlést tartanak. Csók István, az iskola egykori növendéke, diákélményeiről tart előadást.

BAKTER: Uccu nini Lepeszes szomszéd, igaz-e, hogy megen csak Pesten vótok?
ÖRZSI: Oszt még millen nagy sorba!

BAKTER: No csak, no csak! Gyorsan mongyák el, mer kibúki a kíváncsiság mindanüket ódalamat.

ÖRZSI: A Kánya Kálmány külügyi miniszter úrnál vótunk

BAKTER: Hinnye a szenvésdésit! Oszt millen célirányzat végeit?

LEPCSES: Nézze hajja, minden újságba benne állt, hogy a szovgyet elkdődt ő finnek őrszágába követnek egy ollan illetőt, aki csak közönséges vasmunkás vót otthon. Mondok a kegyelmes úrnak: — „Eccer mán egy földmővst is be kéne fogni a diplomáciájába, oszt arra ki vóna alkalmazatosabb mint Lepeszes Kiss János nagyocskal illetőséggűn, azaz hogy én magam személlessen.”

BAKTER: A tátintját neki. Oszt mit mondott a kegyelmes úr?

ÖRZSI: Hogy hát annem úgy megy, mer érteni is köll ahhoz.

LEPCSES: Erről eszembe jut, hogy eccer odát Asszonyfán megjelent egy vándor őrszester, oszt elkezte reparálni a megőthősdőit vekkereket, meg zseborákát. Igen ügyesen szétsette őket, csak a vót a baj, hogy az őrszesterk sehogyse ment néki. — „Hinnye a pök szőjje be az orrukját!” — mordút rá Kásafaragó Béni András, — „hát micsoda órás maga?” — „Teccik tunni!” — vakarta fejít a derék iparos — „én igazába pék vagyok, de kedvet kaptam az őrszestereségre.” — „Jaj, hogy a száraz miközeli nyavala riszálja meg az ódálát!” — rikkoltott feleje Béni András, — „hát hogy mer akkor órákat reparálni?” — „Mért?” — felelte nyugotnan az ipse, — „aki először csinált órát, annak is el köllött kezdeni eccer!”

ÖRZSI: Finom egy ember lehetett, mondatom.

BAKTER: Nono, hát hiszen. — Oszt azon túl mi újság Pesten Lepeszes szomszéd?

ÖRZSI: Hát egy sebészdoktor úrnak beledőftök őrrába a bicskát.

BAKTER: No fene! Oszt mér?

ÖRZSI: Mer megoperált egy embert, oszt az nem vót megőglővede.

LEPCSES: Taval őszön Kákőcezon is vót egy illen katasztróka. Mer az ottani fogorvos kezelése vette egy bizonyos nevezetű Gyakori Bolhás János pógameber agyairalt s föl is markolta érte a járulékos pézt. Ellenbenes másnap észrevette, hogy a kapott őtpengősök egytől-egyig hamissak, — „Ejnye hajja!” — rikkent a fogász a paciencsra, — „oszt mi lett vóna, ha maga jó pézt ad

rossz helett!” — „Hát” — vonta vállát Gyakori Bolhás, — „az lppen ollan tévésd lett vóna, mintha maga rossz fogat húzított vóna ki jó helett.”

ÖRZSI: Mi a pokol? Hát jókat húzított ki a doktor?

LEPCSES: Igen, de csak négyet.

ÖRZSI: Hun lakik az a fogász, hogy oda ne szalaggyak?

BAKTER: Magam se vágyódom a hidegvása alá! — Abbul mi igaz Lepeszes szomszéd, hogy Berettyóújfaluba egy gazdaember ollan főkősszon főbe-rottyintotta az anyósát, hogy menten meghőtt?

ÖRZSI: Az ám, az istentelen!

LEPCSES: Igen nagy baj ám az hajja, ha az anyós lejtőre engedi a nyelve kerékít, oszt a szegény veye úgy ugrál tőle, mint a számar, akinek tükés gyomot gyugtak a fülibe. Emlékszek, mikor Ótváros Szimák Albert nagy meghőtt s a halál beállta után pár percel retentő égháború tört ki, csatolgot, durrogott, nyargaltak a felegek. — „Ahunni!” — csóválta fejít Ótváros, — „ahogy főlrkezett, mán őt is kezd!”

BAKTER: Hát amit a Fábiján mondott a képviselőházbay?

ÖRZSI: Hogy nem igaz, amit híreszteltek a péz-kisbolásról, diőhéjba, meg könyvedélbe?

LEPCSES: A hamisságok mindig kiderülnek. Egyidőbe vót a Balatony mellett a vendőglős, aki avval csábította a vendőgeket, hogy a szőlőhegy igen jó visszhangot ad. Persze, mer elbűtötöt a hegyen egy fiatal bérés, aki osztán mikor a vendőg azt kajátotta: „halló!” visszalámázott, hogy: „halló!” Eccer osztán egyik vendőg jól kieresztelte a gigáját a aztat tanálta ordobáni: — „Mennyi héccer kilen?” Mire a visszhang böcsületesen megfelelt, hogy aszongya: — „Ngyenkető.”

ÖRZSI: Mafla. A gyerek is tuggya, hogy gívenhat. — Oszt gyérünk aptya.

BAKTER: Csak még egyet. Igaz vóna, amit egy angol tudós állít hogy a méhecskék süketek?

ÖRZSI: Hunnan lehessen aztat tunni? **LEPCSES:** Nézze hajja, egyvalamikor a csalafinta dijakok egy őreg négykajáros bevalutettek szalczajsztba, osztán fődbe ásták s mikor mán jó őreg vót, elvitték ahhol a híres nevezetes Brassay Sámuel profecor úrhoz, hogy hát micsoda ezerezes pézt találtak. — „Vigyék csak a többi profecor urakhoz?” — monta az őreg, — „mer én nem tudom miféle péz ezt!” — „Hát a többiék tuggyák?” — kérdezte ő surbankó dijak. — „Úk se tuggyák.” — vonta vállát Brassay, — „de azért megmongyák.” — Oszt isten álgya.

Tiz világváros rendőrsége kutatja a Budapesten elfogott nemzetközi kalandorok titkát

Rekord telefon és rádiógram-forgalom Páris, Róma, Berlin, Nápóly, Prága, Milanó, Stockholm, Amszterdam, Bécs és Velence között

A budapesti rendőrség nemzetközi vonatkozású sikerét jelenti az a *nyogszerű fogás*, amely még az eucharisztikus kongresszus első napján történt és amelynek

izgalmasan érdekes arányai csak most kezdenek kibontakozni.

A rendőrség már hetekkel a kongresszus megkezdése előtt összefogdosta a rovimitultu zsebmetszőket, gyanus kalandorokat és valamennyit a toloncházba internálta, nehogy a kongresszus idején „dolgozhassanak”. Állandóan figyelték a pályaudvarokat, hajóállomásokat és fölönfoglák a külföldről érkező gyanus alakokat is, akik abban a hitben jöttek, hogy itt majd nagyserűyő vadászterületre akadnak. A detektívek kitűnően végeztek a munkájukat,

mindössze három nemzetközi kalandornak sikerült bejutni Budapestre, de ezeket is elcsépték, mielőtt aktóba léphettek volna

és éppen az ő elfogatásukat könyvelheti el most a főkapitányság, mint remek nemzetközi sikert.

Belvárosi penzió, lira, dollár...

A kongresszus első napján, a *Hősök-terén* a detektívek bizalmas értesülés alapján megfigyelték két feltűnően elegáns férfit és egy nőt, akik oroszul beszéltek. Gyanusnak tartották a dolgot, leigazoltatták őket. Ekkor francia fordították a szót. Az egyik férfi *Ganonon Arnold* orterdami születésű kereskedőnek mondotta magát, azt állította, hogy *Prágában* lakik és a *paris hollandi követés*gén állítogad kiállított utlevelével igazolta magát. A másik férfi azt mondotta *Subotín* Vladimir a neve, *Malmőben* született, svéd állampolgár, pápkereskedő a foglalkozása, egyébként *Prágában* lakik, a nő pedig a felesége.

Felhaborodva tiltakoztak a molesztálás ellen.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű. — Fedött gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — Fürdő Hajduszoboszló 73 és 78-os sós, jódos, brómos hidrokarbonátos hévízzel táplálják. 3.000 liter forróvíz percmenként Magyar- és németnyelvű ismeretével készséggel szolgál a fürdő IGAZGATÓSÁGA.

Pöstyén

a rhuma elleni csodafóráss bizto győgyeredményt nyújt.

Olcsó pauszálárak!

Fengőltetés. Fejlivágoztás: Pöstyén Nőrdőroda, Budapest, VII., Károlyi-kürút 2/a. — Telefon: 148-38

Kijelentették, hogy a *belügyminiszterhez* mennek és panaszt tesznek, mert a kongresszusra mint vendégek jöttek és a detektívek mégis kellemetlenkednek nekik. Az elegánsan öltözött társaság határozott felépése azonban nem tévesztette meg az észszemű detektívet, nem hagytaék annyiban a dolgot és udvariasan bár, de határozottan felszóllították őket, hogy menjenek velük a főkapitányságra.

A főkapitányságon megállapították, hogy a három „kongresszusai vendőg” Franciaországból indult el, Olaszországon és Jugoszlávián keresztül érkeztek Magyarországára,

egy elegáns belvárosi penzióban szálltak meg hatalmas, vadonatúj bőrkofferekkel, amelyek tömve vannak drágurakkal, mikor pedig megmozdították őket, magyar pengőn kívül sok valutát, lírát és dollárt találtak náluk.

Órákon át tartott a kihallgatás, a bűnügyi laboratóriumban megvizsgálták az utlevelőket és megállapították, hogy valami nincs rendben a passzusok körül.

Az előállított társaság tagjai végül látták, hogy a detektívetek ugysem téveszthetik meg, mire

annyit bevallottak, hogy nem a saját nevüket használják,

szabálytalan módon jutottak az utlevelőkhöz, de pontos személyi adataikat nem voltak hajlandók elárulni.

A detektívek érezték, hogy jó fogást csináltak,

munkába lépett a rendőrségi apparátus, a bűnügyi nyilvántartó hivatalban új-nyomatok vettek rólok

és sűrűsen megküldték *Párisba*, *Stockholm*-ba, valamint több olasz városba, azonkívül *Bécsbe* is. Ugyanakkor pedig pontos személyleírásukat is elküldték néhány külföldi nagyvárosba.

Telefonon, rádióban, postán folyt az úzenetváltás *Páris*, *Róma*, *Berlin*, *Nápóly*, *Prága*, *Milanó*, *Stockholm*, *Triest*, *Bécs*, *Velence*, valamint *Budapest* között

és most végre tisztázódott, hogy valóban nagyszülő és veszedelmes kalandorok kerültek Budapesten rendőrkézre.

Ügyesség, toloncház, bűnlajstrom...

Kiderült, hogy az állítogas *Ganonon Arnold* igazi neve *Keorvianis Arkadij*, hamerdemi születésű orosz nemzetközi zsebmetsző, az állítogas *Subotín* pedig *Schabadin* Dimitri gorodopolszki születésű, ugyancsak nemzetközi orosz zsebmetsző, a nő nem a felesége, ennek

ennek az igazi neve *Jagdij Irén*, *Affinlen*, *Görögországban* született, az ő múltját nem ismerik még pontosan.

Az kétségtelen, hogy *Keorvianis* és *Schabadin* szerepelnek a nemzetközi nyilvántartókban. *Keorvianis*at legutóbb *Bécsben* elűtették és kitiltották, *Schabadin* *Párisban* és *Bécsben* últ az ottani börtönökben.

A három kalandort a főkapitányság a toloncházba utalta, a náluk talált utlevelőket lefoglalták és egyikek *Stockholm*-ba, a másikat *Amszterdam*-ba küldte az ottani rendőrségnek azzal az értesítéssel, indításnak vizsgálatot az utlevelők ügyében, mert

lehet, hogy a budapesti rendőrség nyomozása ezen a révén egy nemzetközi utlevelőházi társaság nyomára vezethet

a svéd, illetve hollandiai hatóságokat. A főkapitányság bűnügyi osztálya arra az álláspontra helyezkedett, hogy a három elfogott kalandort nem érték ugyan lopásón, de minden jel azt mutatja, hogy zsebmetszőesre készűltek, ezért bűncselekmény gyanúja miatt jelentést tettek az ügyészségnek és várják a további intézkedéseket. Ettől függetlenül javaslatot tett a bűnügyi osztály, hogy mindhármukat örökre tilták ki Magyarországáról és ha esetleg visszatérnének, büntessék meg őket.

A náluk talált idegen valutát a rendőrség lefoglalta és átadta az ügyészségnek.

A főkapitányság most várja a külföldre küldött értesítésekre a válaszokat, amelyek ölegleg tisztázák majd a nagyszülőnek lésző kalandorok minden adatát, de annyi máris bizonyos, hogy ezzel a fogással a detektívek újabb nemzetközi sikert értek el a rendőrség dicsőségére.

Ciankálival megölte magát egy fiatal özvegyasszony, mert nem akart az ura nélkül élni

A hitvesi szeretet megrendítő drámája játszódott le pünkösd hétfőjén a Ferry Oszkár-ut 19. számú házban: **Kormos Mihály magántisztviselő 33 éves özvegye ciankálival megölte magát, mert nem tudott az ura nélkül élni.**

Kormosék pár esztendővel ezelőtt kötöttek házasságot, a férj is, az asszony is hivatalba járt, jól kerestek, gond nélkül, boldogan éltek. Rokonai, ismerősei, mint példás házastársakat emlegették őket,

rajongásig szerették egymást.

A fiatal házaspár harmonikus életét pár

hónappal ezelőtt súlyos baj dulta fel, **Kormos Mihály megbetegedett, ágyának esett és hábavaló volt az asszonynak, gondos ápolása, hábavaló volt az orvosok minden igyekezete,**

két héttel ezelőtt meghalt.

Az asszony idegeit teljesen fedulta a csapás, a tetemesen tragikus jelenet játszódott le, mikor a koporsót lebecsülték.

Kormosné utána akart ugrani a sírgödörbe,

a rokonok csak nagynehezen tudták visszatartani.

Kormosné idegeit annyira megviselte a csapás, hogy abba kellett hagynia a munkát, otthagya a hivatalát. **Nem tudott tovább abban a lakásban maradni, ahol boldog éveket töltött az urával, nővéréhez, Kovács Károlynéhoz költözött a Ferry Oszkár-ut 19. számú házba, ott élt visszavonultan, csöndben, mindig sírva, szomorkodva.**

Pünkösd vasárnapján délután kiment a temetőbe, virágot vitt az ura sírjára, aztán hazament és bezárkózott a hálószobájába, ahol később megmerevedett testtel, élettele nélkül találták. A mentőket hívták, de már nem segíthettek rajta, megállapították, hogy

clankállt vett be és a szörnyű mérég pár perc alatt végzett vele.

Bucsuéletet hagyott hátra, csak pár sor az egész:

— Nem bírom tovább az életet az uram nélkül, már én a két hét is sok volt, utána megyek, az élet ugys csak teher, ha nincs mellettem az az ember, akinek a világon legjobban szerettem. Utolsó kívánságom, hogy temessenek az uram mellé — ezt írta megható bucsulevében.

Kormos Mihályné holttestét a törvényszéki orvosi intézetbe szállították és a rokonok gondoskodnak róla, hogy teljesüljön utolsó kérése: az ura mellé temetik...

Rendszeres járatok
Triestből és Genovából
Egyiptom
Olasz Keletafrika
Délafrika
India, Kína, Japán
és **Ausztráliába**

Legmodernebb gyorsjárók nagyon olcsó és kényelmes turisztisztályal

LLOYD TRIESTINO

Budapest
VII., Thököly út 2. IV., Váci uca 4.
és **ADRIATICA FORG. IRODA KFT.**
V., Nádor uca 21. V., Szent István körút 4

Halálra kinozta héthónapos gyermekét a bestiális apa

Pünkösd hétfőjén fiatal férfit kísérték a csendőrok a pestmegyei Zsidó községből a pestvidéki törvényszék fogházába. **Tóth Sándor 27 éves kazánkovács került a fogházba, mert**

szörnyű kegyetlenséggel meggyilkolta héthónapos leányát.

A nyomozás tisztázta **Tóth Sándor** borzalmas bünelelményének minden részleteit. A kazánkovács családjában a kis **Erzsike** a második leánygyermek volt. **Tóth** azt szerette volna, ha fia születik. Rokonai és hozzátartozói előtt többször hangoztatta:

— Ha nem lesz flu, megfojtom...

A rokonok nem tulajdonítottak komoly jelentőséget a fenyegetőzésnek. Később, amikor már a kislány félesztendő volt,

megdöbbenve szereztek tudomást arról, hogy

az apa állandóan kinozta kislánygyermekét,

nemrégben úgy összeverte a kislányt, hogy hogy a **karja eltört**. Pünkösdvasárnapján a brutális apa ismét

rátámadt a kislányára s addig ütögette, amíg csak élet volt benne.

Miután a szörnyű gyilkosságot felfedezték, a csendőrség **Tóth Sándor** letartóztatta s a pestvidéki törvényszék fogházába kísérték.

Dr. **Tóth Pál** László és dr. **Huzletka** Lajos törvényszéki orvosok felboncolták s szerencsétlen kislány holttestét s megállapították, hogy **többszörös koponyatorés és gerinctörés következtében halt meg**. **Tóth Sándor** szerdán halgatja ki a vizsgálóbíró.

Hatalmas költséggel restaurálják a Milleniumi emlékművet

Repedéseket és töréseket fedeztek fel a szobrokon

Rövidesen nagy munka indul a **Milleniumi emlékmű** körül. Már évek óta tapasztalják, hogy az emlékmű kövei **keddenek máltoznak, repedezni** és a bronzszobrok is megélik az elmúlt évtizedek viszontagsága. A főváros nemrégiben igyekezett megelőzni a nagybajokat, mégpedig úgy, hogy

fémtakarókkal látták el az emlékmű építészeti részeinek tetejét,

nehogy a víz a köveken továbbra is beszivárogon és siettesse a kövek porladozását.

Most azonban, amikor az eucharisztikus ünnepségek alkalmára az emlékmű köré felépítettek a hatalmas oltárt, a munkások az építés során eljutottak az emlékmű tetejére is és ekkor

megállapították, hogy a tetőn lévő hatalmas bronzszobrok is kezdenek tönkremenni. A legtöbb szoborművön repedések látszanak az egyik bigás szobor rudja pedig el van törve.

A repedések azokon a helyeken mutatkoznak, ahol a szobrok darabjai össze vannak illesztve. Annakidején ugyanis, amikor az ezredéves emlékművet létesítették, a technika még nem ismerte az autogénhegesztést és a több darabból álló szobrok egyes részeit csak szögekkel és felületi hegesztéssel illesztették össze. Az idők folyamán ezek a darabok széjjelódáltak, a részek között nagyobb hézagok mutatkoznak. Ugyanekkor nagy hiányosságok tapasztalhatók az emlékmű műkövein, oszlopain, párkánykövein és

OVENALL
BAEDER
FOGKRÉM

Az OVENALL vitaminos fogkrém nemcsak tisztítja és épségben tartja a fogakat, hanem vitamintartalmával fogva a fogait is erősíti és megállítja a fogak lazulását megelőzően. Szájüreget tisztító, lehelletét illatosító teszi.

Ovenall a megbízható fogkezelés

Kis tubus 60 fillér, nagy tubus 90 fillér

az itt mutatkozó hiányokat, repedéseket szintén sürgősen restaurálni kell.

Az oltár építésénél dolgozó munkások és munkavezetők jelentést tettek tapasztalataikról, mire a főváros megvizsgáltatta az emlékművet, a főváros részéről delegált szakértők véleménye pedig megerősítette a beérkezett jelentéseket.

A közművelődési szakbizottság nyomban foglalkozott az ügygel és a főváros vezetőse elhatározta, hogy a **Milleniumi emlékművet** mind építészeti, mind szobrászati

tilag restauráltatni fogja, mégpedig úgy, hogy

a legkifinomultabb művészek, restaurátorok és szakemberek közül választja ki azokat, akik elvégzik a munkát.

A restaurálás természetesen hatalmas költséggel jár és a közművelődési szakbizottság legközelebbi ülése után gondoskodik a főváros arról, hogy a költségvetésben milyen módon irányozhatja elő a restaurálásához szükséges összeget.

Véres uccai rablótámadás Kiskunfélegyházán

Kiskunfélegyháza, június 6.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) Véres utcai támadás történt pünkösdvasárnap **Kiskunfélegyházán**. **Jusztin** Lajos nyugalmazott városi tűzoltó-örrmestert az esti órákban, amikor hazafelé tartott, az utcán megszólitotta egy nő. **Jusztin** Lajos nékiul továbbment. Néhány sarokkal odébb, a **Kaczinégy**-utcában a nő most már két férfi társaságában ugrott előbe,

rátámadtak, agyba-főbe verték és az eszméletlenül elterülő férfitől elrabolták aranyóráját és hatvan pengőt tartalmazó pénztárcáját.

Mikor **Jusztin** Lajos magához tért, a támadók már elmenekültek.

Vértől borítva, sebesülten ment a rendőrségre és följelentést tett támadói ellen. Azonnal megindult a nyomozás, amely hétfő reggelre eredményre vezetett. Elfogták a támadó nőt, **Rafael** Rózsát s az egyik támadót, **Jakab** Jánost. Mindketten

azonnal bevallották a merényletet

és hétfő délután be is szállították őket a baji ügyészség fogházába. A harmadik merénylet, **Jakab** István megszökött és a tanúk között bujkál. Kézrekerítésére a rendőrség és a csendőrség **hajtóvadászatot** indított.

Megalakult Budapest új kerülete a kormányzó feleségéről elnevezett Magdolna-város

A székesfőváros új közigazgatási kerületet létesített, az a XIII. közigazgatási kerület. Az V. és VI. kerület egy része esik ebbe az új kerületbe, különösen a régi úgynevezett **Anyagföld** tájéka.

Budapest új kerületét a kormányzó felesége után **Magdolna-városnak** nevezték el.

Szendy Károly polgármester most adta ki a rendeletet, amely úgy szól, hogy a megalakult XIII. kerület június 15-én megkezdte működését. Már javában folyik az új előjáróság berendezése, szállítják a hivatalos könyveket, nyomtatványokat. Néhány nap múlva pedig a polgármester rendeletet ad ki az új előjáróság személyzeti beosztásáról.

Ugyanakkor az V. és VI. kerületi előjárók átadják a Magdolna-városi előjárónak, **Pertik** Bélának

mindazokat az ügyeket, amelyek már az új közigazgatási kerület illetékessége alá tartoznak. Aandák a rendőri büntetőbíráskodási ügyeket, feladatjait az új anyakönyvi hivatal, a népgondozó kirendeltséget, az iskolaközelékek nyitvatartóját, már kirendelték a városbírókat is, **Juhász** István ügyvéd, nyugalmazott legfőbb utáni számvevőszéki titkár személyében.

Ülőstolta a polgármester az illetékes hivatali arra is, hogy fokozatosan

cseréltesse ki a XIII. kerületben lévő utcák névtábláit

és a jövő héten szerdán elindul a további fejlődés útján Budapest új kerülete a **Magdolna-város**.

gyetlenséggel meggyilkolták és kirabolták. A rendőrség hosszú ideig nyomozott az óbudai gyilkos után, míg végül **Motuszt** lefogta.

A szabóság elismerő vallomást tett a főkapitányságon. A vizsgálóbíró előtt azonban visszavonta belsmerését s azt vallotta, hogy nem ő volt a tettese a gyilkosságnak.

Ezekután nagy érdeklődéssel várták, mi lesz a további sorsa az óbudai gyilkosság gyanúsítottjának s az ügyészség hogyan dönt a vizsgálat befejezése után. Mint érde-

Jégszekrények
vilamos hűtőszekrények, műkímáró késmű-
lőek, fagyfűtőgépek, jéggyártóberendezések

JHENNEFELD VI., Ó uca 6

Jégszekrénygyár,
Árjegyzék ingyen és bérmentve. Tel. 112-026, 115-640

sülünk, a királyi ügyészség most készült el vádiratával s ebben

Motusz Jánost előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságiggyal vádolja,

mert a vádhatóság szerint bizonyított nyert, hogy ő volt a tettes.

Az ügyészség vádirata ellen felfolyamodás nem érkezett s a büntetőtörvényszék **Schall**-tanácsa már ki is tüzte a főtárgyalást.

Június 23-án kerül a bíróság elé **Motusz** János.

Az érdekes főtárgyaláson számos tanút hallgatnak ki a bünyög körülményeire vonatkozóan.

Svábhegyi Szanatórium
Subalpin strandfürdő

Nyilvános étterem
Uzsonna a terrazon

1938 évi

BUICK

autókat
raktárról azonnal szállít
Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt
IV., Vörösmarty tér 4. szám

FANTASZTIKUS lehetőséget mutat be az alábbi játszománk és azt hiszik, hogy a napról-napra fejlődő játéktechnikánk ez már a csúcspontja! Találkozik itt a „szorosan elimináció” legujabb formáival fegyverrel, egy kényeszeredő esztendővel.

- A kiosztás:
♦ 98762
♥ A 82
♦ 6542
♠ 5
♦ KD 4
♥ 7
♦ 8
♣ AKDB10987
♦ A B 10 5 8
♥ 6 5 4
♦ A K 7 8
♠ 6

Kelet-Nyugat öt treff bemonódás ellen, Dél a manában öt pikkelt ment! Lászlósgaz rossz úzlet, mert két pikk, két kör, két káró és egy treff ütös kiadó; tehát öt bukás fejezeteg. Ez a látás az hogy folyik le a parti? Nyugat treff királyul indul és utána kör hetest hívja. Felvív hívja a káródot, majd a pikk dobja. Nyugat öt a királyul (asztal a kilencet dobja) és treffit hív. Az asztal körböt a kéz az adu ütössel ül. Pikk ászl Nyugat nem aziesven kerülne ütésbe, észreveszi a csapdát és bedobja a pikk dámat, az asztal a nyolcsat. Felvív most a pikk hármast hívja és Nyugat négyesére az asztal kettest adja! Nyugat ütésben marad, egyéb híván treffit hív. Asztal az utolsó körböt dobja el, a kéz egy káró dob. Nyugat újabb treff hívására az asztal káró dob, a felvív a kézben az utolsó adujával ül. Kirólopás és az asztal az utolsó pikkjét hívja. Ez a tizenegyedik ütés már. Kelethez két kárója és egy magas körje volt, azonban most dobja kell, ha káró dob, a felvív még két káró bit, ha körböt dob, a felvív eldobja rossz káróját és a kéz kis kör lesz magas. A felvív ütél a csodálatosan ügyes játékkal három ütést nyert és a fordékesége az, hogy körben még egy ütést állított ki: lásd a pikk négyessel ütni engedte Nyugatot! Bravo Technikai!

A. D. 807. rendszámu Kocsi vitte le a Balatonra az egyik mindig egyhét brídgező társaságot. Megbeszérték, hogy csak nagyon rossz idő esetében játszanak. Gyönyörű idő volt, lapzártnak még tart a parti, eddig 186 robbert játszottak, de még a Balatont egyik sem látta.

AZ OSLOBA INDULÓ magyar válogatott, a bajnokság befejezése után, dr. Báron tanár irányítása mellett végre megkezdte a komoly tréningeket. A szövetségi kapitány a régi Fészek csapatot és az Unió LTC elsőosztályú csapatát kérte fel tréningpartnerül. Új eligondolás és szisztema szerint vezeti a kapitány ezeket a tréningeket. Nem egymás ellen játsszátja a csapatokat, hanem a válogatott csapat pártja ugyanazon a vonalon játszanak majd, így nagyhobbodik az összehasonlítás lehetőség és könnyebb lesz a komoly analízis is.

„EDES JÓSKAMMAL” fordult első ez az Vogni „edés” brídgetörténet: (Nevelő jó humorú és a brídgezők között is ritka kedveségért kapta.) Plofond-bridget játszottak. Eltérlel a manában kör és pikkelt leltak; partnere pedig treffit. Ő végig passzolt! Majd a nagy pikk ellen „főmizist”, partnere bemondta az öt treffit, melyben negyet, azaz hat bubott (2400 pont). Az asztal 2 tricket hozott. A parti lejátszása után a „muriást” elkezd veszekedni az ellenfelekkel, hogy miért mondtak be olyan nagy pikkelt, amiben kettőt buktak volna! Erre rezignálton megszólal a végülhatalos dómi: — „Bocsásson meg, én féltőltem rosszul!”

AZ UTOLSÓ FORDULÓHOZ érkezett el az elsőosztályú bajnokság. Szerdán este 7 órákor a BEAC-pályán dél el, hogy a Bridge Club, vagy az Unió az ideai bajnok. Mindkét mérkőzés szerdán a BEAC-pályán honnyitlik az OMCB—BEAC4 és az Unió—DSC14. A vendéglátók már felkészülnek a nagy kibérlő fogadására, és elhelyezésére. A kiétes kérdése viszont Ujpesten fog elődlni, az Ujpest—Diplomás mérkőzésen. A másodosztályból pedig a Budai Sakkozók és a BEAC II. kerülne be az elsőosztályba a jövő évi bajnokságba.

MTK II.—DSC I. 4:1 győzelem után megkérdézik a győztes kapitányt — mi jobb annál, mint a győztes csapatban benne lenni? A veszett csapatban benne nem lenni. — Felelte gondolkodás nélkül.

Elharapódzott a hazugság napjainkban — mondotta Serédi Jusztinián püünködsi beszédében

Esztergom, június 6. (A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) Püünköds vasárnapján dr. Serédi Jusztinián bíboros herceprímás az esztergomi bazilikában ünnepi nagymisét pontifikált és szentbeszédet mondott. — Az emberiség történetének — mondotta a szentbeszéd során — hosszú századain át sohasem volt olyan nagy szükség az igazság megváltására, mint most, amikor sokan elszakadtak az igazság telkétől. Soha sem volt annyi harag a földön, mint napjainkban. Az ember egyéni, társadalmi és családi élete, a nemzetek élete és a nemzetközi élet tele van hazugsággal. Manapság bevett szokássá vált a polgárok mások megtévesztése. Valljuk meg tehát az igazságot egyéni és nemzeti életünkben és ez akkor lesz teljes, ha nem cselekszünk mást, mint amit gondolunk és nem gondolunk mást, mint amit cselekszünk.

A szegedi Mátyástemplom felszentelése

Szeged, június 6. (A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) A szegedi Mátyástemplom 100.000 pengő költséggel restaurálták és felszentelési ünnepséggel tartják. A szombatot megkezdett szertartást püünköds vasárnapján Glattfelder Gyula csanádi megyéspüünk ünnepi szentmisével folytatták. A szentmise után a templom előtt egyházközségi diszjunkt tartottak, amelyen P. Schneider Vencel szegedi ferences rendházfőnök megnyitó beszéde után Pály József polgármester mondott ünnepi beszédet.

— Szeged város közönsége — mondotta többek között — sohasem engedte magát félrevezetlenni idegen jószavakkal a forradalmak mámoros világlában, hanem mindig megmaradt a realitások biztos és szilárd alapján. A polgármester aztán ányújította a rendházfőnöknek a város elismerő okiratát, majd a szegedi egyházközség nevében Winkler Elemér kormánytanácsos közönlötte a jubiléi olvasóihoz egyházközséget, végül Glattfelder Gyula megyéspüünk mondott záróbeszédet.

Nagyfontosságú gazdaságpolitikai események hete kezdődik a mai nappal

Más években azok a korányári hetek, amikor a képviselőházban már kimúlóban a költségvetési vita, a politikai vakáció előjátékának számít. Ebben az esztendőben egészen más a helyzet: mintha új politikai szezon kezdetén lennénk, úgy érkeznek nap nap után fontos reformtervekkel és érdekes politikai események készüléseről szóló hírek.

Az a hét, amely a mai nappal kezdődött: nagyfontosságú gazdaságpolitikai intézkedések hete.

A készülő rendelkezések és törvényjavaslatok jellege folytatán a pénzügyminisztériumok és földművelésügyi minisztériumban folytatják le a tanácskozásokat, amelyeknek során elvégzik az utolsó simításokat a legközelebbi jövő két legfontosabb törvényjavaslatán.

Fontos gazdaságpolitikai reformok

A Hétfői Napló volt az első, amely bizalmasan nyert információk alapján legutóbbi számában hirt adott arról, hogy az országgyűlés még a nyári szünet előtt letárgyalja a szezótörvény és a hegyközségi törvény javaslatát.

Lényegileg már a múlt hét végére elkészült mind a két javaslat. Ezek a ma kezdődő hét elején még egyszer a minisztertanács elé kerülnek, s a következő napon már át is adják a javaslatokat a kormánypárt illetékes bizottságának. A szezójavaslatot Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a hegyközségi és gyümölcstermelési javaslatot pedig Stranayasszky Sándor földművelésügyi miniszter terjeszti be.

A Hétfői Napló teljesen megbízható értesülési kormánypárti politikustól nyert információja szerint

mindkét fontos javaslatot még ezen a héten, de legkésőbb tíz napon belül be-terjesztik a Házbán,

amely a legelőrebb idő alatt letárgyalja ezeket a reformokat. A Házbán szaklatlanul igazlalmaz viták várhatóak a szezójavaslat körül: egy évtized óta húzódozó probléma ez, amelynek megoldását már számtalan interpelláció követelte — csaknem mindig heves vitárok között.

De más jelentős gazdaságpolitikai esemény is lesz e héten: Üsszehívják a 33-as bizottságot, amely a gazdávédelmi intézkedésekkel kaposo-

latos újabb rendeleteket tárgyal le. Az eddigi etárgyu rendelkezéseket fontos módosításokkal egészítik ki.

Négy miniszteri beszéd

A költségvetési vita tempója a mai naptól fogva tovább fokozódik. Az iparügy tárcá budgetje során ma, kedden délelőtt Bornemisza Géza Iparügyi miniszter mond nagy beszédet a képviselőházban. Még ma áttérnek a földművelésügyi tárcá vitájára. Ennek keretében holnap, szerdán beszél Stranayasszky Sándor földművelésügyi miniszter. A csütörtök már a kultuszotrócé és ennek a napnap eseménye gróf Teleki Pál miniszter rendkívüli érdeklődéssel vart felszólalása lesz. Ezután már csak a pénzügyi tárcá budgetvitája következik és Reményi-Schneller pénzügyminiszter záróbeszéde.

A felhatalmazási törvényjavaslatot valószínűleg már ma, de legkésőbb holnap benyújtja a pénzügyminiszter.

Voltaképpen az appropriációs vita lesz a kormány iránti bizalom nagy politikai vitája, amelyben résztvesz csaknem valamennyi pártvezér.

A mai nap további két politikai eseménye: az egyesült kereszténypárt értekezlete és a NEP pártversorja.

Benfentes kormánypárti politikus közölte előrehaladott stádiumban van a „zsidótörvény” végrehajtási utasítása;

a sajtókamara, továbbá a színészkamara alapszabályai nagy vonalakban már elkészültek.

Megjelent a választójogi és a sajtórendészeti törvények végrehajtási utasítása

A hivatalos lap püünködsvasárnapj számában jelent meg a hegyminiszternek 500/1938. sz. rendelete, amely az 1938. évi XIX. t.c., azaz a titkos választójogról szóló törvény alapján intézkedés az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállításáról.

Ennek a rendelkezésnek az intézkedési már ismeretesek. Ugyancsak a Budapesti Közlöny vasárnap

számában jelent meg az igazságügyminiszter 21.800/1938. számú rendelete, az 1938. évi XVIII. t.c., a sajtórendészeti törvény végrehajtási tárgyában.

A kilenc paragrafusából álló rendelet, amely június 16-án lépteti hatályba a törvényt, intézkedik a sajtórendészeti köteles példányok beszerzési feltételeiről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről, valamint azoknak megbüntetéséről, akik a törvény egyes rendelkezései ellen vétnek.

A székesfehérvári törvény politikai pártok megegyezése

Az új választójogi törvény — amelynek végrehajtási utasítása a vasárnapj hivatalos lapban jelent meg — szabályozza a központi választmányok

alakítását és működési körét is. A székesfehérvári eddig huszonnyolc tagú választót, most harmincegy tagú delegát a kibővített hatáskörű központi választmányba. A multban a huszonnyolc tagú lajstromos szervezés útján választották a fővárosi pártok.

A pártok között most ebben a kérdésben teljes megegyezés jött létre

elhatározták, hogy a kormányzópártok 77—78 taggal képviselhetik magukat a központi választmányban, míg az ellenzék 10 tagotól kap, amelyből 5 hely jut a polgári ellenzéknek, 5 pedig a szociáldemokrata pártoknak. Ennek a megállapodásnak jelentősége tulajdon a törvény amellyel kapcsolatban a furiót kövölték. Újabb bizonyítéka ez annak, hogy — amint arról a Hétfői Napló a multban már több cikkben beszámolt — egyre harmonikusabb az együttműködés a fővárosi közgyűlésnek alkotmányos pártjai között.

UTLEVÉL-KÉPEK azonnal 3 darab rendelni, darabja 48 Ft PÁRISI FOTO A PÁRISI NAGYÁRUHÁZBAN

Utlevél-képek azonnal 3 darab rendelni, darabja 48 Ft. PÁRISI FOTO A PÁRISI NAGYÁRUHÁZBAN

Itt a LÁNC, a Hétfői Napló szennzációs új keresztretjévnypályázata

Jövő héttől (június 13-1) számunkban fogjuk közzélni a LÁNC-verseny első keresztretjévéit. A verseny 5 hélig tart és 5 jevény megjelölésből kapott eredményt „egyszerre” kell majd beküldeni (porótkímés mail). Minden héten egy keresztretjévé jelenik meg, hogy a keresztretjévényjeit tömegek szívesen vedjék kiélégülthessék.

Minden versenyző a keresztretjévény megjelölése után egy újabb feladatot kap. Az ábrába beirt szavak között egy kis vadászatra kell elindulnia. Ki kell keresnie azokat a szavakat, amelyek láncszerűen csatlakoznak egymáshoz. Azaz az első szó utolsó részével azonos legyen a második szó eleje; a második szó végével pedig egyelőre legyen a harmadik szó kezdete. Pl.: KAPOST, POSTA, TABAN).

De ezenkívül a verseny egyes keresztretjévényjeit is láncszerűen csatlakoztatunk egymáshoz. Ugyanis az 1-es számú keresztretjévény utolsó (harmadik) szava fennl módosítalakozik a 2-es keresztretjévény első szavához. Pl.: SZÓTÁR, TÁRNOK). Tehát mind az 5 keresztretjévény 15 szava láncszerűen kapcsolódik egymáshoz. És meg azt is eldőlünk, hogy egy-két esapdát is felállítottunk, mert mintegy labirintuszszertűleg el is lehet térni majd annak, aki nem vigyáz!

A vadászati izgalmában résztvevők részére értekes jutalmakat tűntünk ki a feladatokért. Értekes különdíjakat tűntünk ki azok részére, akik a láncszerűen csatlakozó 15 szó felhasználásából egy kis verset, epigrammát vagy mondást állítanak össze. Természetesen a szavakat lehet ragozni, és szükség szerint tetszés szerinti új szavakat is felhasználhat azok közé. Lényeges mindenesetre az, hogy a pályázat minél rövidebb és szellemesebb legyen!

Díjaknak: Első díj: 100 pengő készpénzben. II—XI. díj: 10—10 pengő készpénzben.

Ezeket kívül számtalan könyv és egyéb értekes díj.

Hunyadi János — a regényhős

A kiváló író Darvas József „A törökverő” című könyvét szánta a Dante könyvnapj reprezentálásának. Talán érdekes néhány szóval megismeretlni a tehetséges elbelső életét. Darvas József paraszti sorsból lett tanítóvá. Mint aki a legegyszerűbb osztályból a parasztságból került ki és magába szívta a magyar föld és nép szeretetét, természetesen könyvében is sokat foglalkozik a paraszot problémáival. A munka felépítése a hőst, a „törökverő” Hunyadiát nem regényhősként, hanem korának szerves kiegészítőjeként állítja az olvasó elé. Nem Hunyadi személye, hanem kora áll az előtérben, akkori helyzete a magyarságnak és különösképpen a magyar parasztságnak. Érdekes, hogy a magyar irodalomban ez az első regény, amelynek a hőse talán az akkori egész Európa egyik legjelentősebb politikai és katonai egyénisége: Hunyadi János.

OLVASSA EL a keresztretjévnypályázatot feltételeit! Ön is nyerni fog!

Kinyomozták a két ékszerészt, akiktől az aranycsempész Bandler Sámuel letartóztatása előtt ötvenezer pengő értékű szinaranyat vásárolt

A pünkösti ünnepek alatt erőteljes fordulat történt abban a feltűnő aranycsempészési bűnyörgvényben, amelynek középpontjában Bandler Sámuel ismert pesti ékszerész áll.

A valutarendőrség megállapította, hogy az ékszerész fiával együtt nagyrészt platinát, aranyat csempésztett ki az országból. Kotsis Miklós dr. ügyészségi alelnök Bandlert és fiát előzetes letartóztatásba helyezte, Tóth Sándor dr. detektívfelügyelő csoportja pedig továbbfolytatta a nyomozást annak megállapítására:

kiktől vásárolták az aranyat, amelyet egyre nagyobb értékekben csempésztett külföldre, amíg le nem leplezték a sálósát.

Bandlerék kihallgatásuk során azt vallották, hogy a Thököly-utli ékszerüzletben lévő nemesfémeket csomagolták ki, a nyomozás

azonban pünkösdre meglepő fölfedezést hozott. Kiderült, hogy Bandler nemcsak üzletének aranyraktárát vitte külföldre, hanem

klószámra vásárolta a szinaranyat másoktól is. Közvetlenül letartóztatása előtt közel ötvenezer pengő értékű aranyat vett Siegler Lipót és Celmanits Lajos ékszerészektől.

A valutarendőrségen kihallgatták a két ékszerészt, akik így vallottak: — Fogalmunk sem volt arról, hogy Bandler kisempészi az országból a tőlünk vásárolt aranyat. Teljes jóhiszeműséggel adtuk el neki árut, hiszen nagyforgalmú ékszerüzlet volt és így nem gondolhattunk arra, hogy ilyen célokra kell neki az arany. Eről velünk sohasem beszélt... A valutarendőrség tovább folytatja most a nyomozást és rövidesen

újabb érdekes fejleményel lesznek az aransíbolási bűnyörgvények.

A TÖRÖKVERŐ

MAGYAR KÖNYVNPAP 1938,

DARVAS JÓZSEF

DANTE.

Hunyadi Jánosnak a nép Igazi vezérének, az Európát mentő hősének és a Közép-vidéki embernek életregénye. A korabeli zaklatott magyarság külső és belső küzdelmeinek monumentális korrajza egykori illusztrációkkal, térképpel.

Könyvnapl dra: fűzve p 4.80
Kötve p 6.50

EMERGÉ
VIZTÖMLŐ a vörös csikkal
50 év gyártási tapasztalatával készül
Kérje kifejezetlen a vöröscsikós EMERGÉ locsolótömőtől. Kapható minden szaküzletben.

Ötvenezer víziember és nyolcezer csónak a Római part pompás pünkösdjén

A Római-parton pünkösd vasárnapján végre megkezdődött az ideny. Az ország egyik legnagyobb nyaralóhelyévé nőtt Dunapart-részt ebben az évben nehezen érheti hosszra nyúlt időfűhöz. Sokan sokfeléppen magyarságát, miért csapant meg a Római-part közönsége, de minden magyarságon túl tény az, hogy

a múlté már az a nagy életforgatag, amely vasárnapról-vasárnapra elrészelttől az-élt a „római”.

Szóval pünkösd vasárnapján megkezdődött a szezon. Az előszezon szombat délután volt. Tízretek érezték ki kora délután a parton egymás mellett sorakozó weekendteleprek. Az újpesti vilamosvonalon, a HEV-en sürített járatok közlekedtek és annyi kicsi propeller szállította a kirándulókat, hogy

hosszu sorban vasztegelte, a nyílt Dunán kellett megvárniok.

amig egyenként kikötöttek. De végül mégis csak soraképzett valamennyi hajó s a parton már-már kialakult a tavalyi képi: lisztes családok, nyakukban, bárukon, kezükben és derekukra kötözött csomagokkal, még lisztesből mármak helyes irányba terelgetve-pozfogizva cseméiket, aztán fluk, lányok, szerelmespárok és ifjú házask — mind-egyik tarkán öszke-vissza, öszkeveredve s egymástól ölszkevíz siettek a két napos gondatlan szabadság felé.

Már sötét volt és az összes csillagok fenn ragyogtak, mikor ritkulni kezdett az emberáradat: végetért a hét-ol-hétre megismétlődő napvándorlás és

megkezdődött a weekend. A nagy Weekend, a két napos weekend, mert a pünkösdnek ösödök óta nagy jelentősége van a víziemberek életében. Ilyenkor meg lehet valószínűleg az egész telen át tervezettlig igazi két napos csónakúrtat, vagy ha ilyen nagyobbik vasárnap este, hanem még egy szabadságos, napfényt, levegőt, örömet jelentő „vasárnap”. (Igaz ugyan, hogy ez a második vasárnap nemcsak napfényt, de jó kiadós zápot is hozott.)

Igy azután két részre oszlott a „Római közönsége: sportolókra és nyaralókra. Az első csoport ismét két alcsoportra: azokra, akik még szombatn utra keltek és azokra, akik egy-két órával indultak. De nem fektült ám le a második főcsoport. Tavaly óta

sem volt ilyen nagy forgalom és világlom a római parti helyiségekben, mint szombat este.

Csak éppen kevesebb pezsgő fogyott. Igaz, hogy a pezsgő a Rómain inkább a borban pezsgő szódavízet jelent, ebből viszont a legtöbbet fogyott.

A hétköznapiok minden magyarságát elvitték igazi békébe: jókedv uralkodott szombat este kint a pesti kisemberek nyaralójában, a Rómain. Huzta a cigány, a jazz, a táncoshelyeken szánlott nélkül jarták a tangót, foxtrotot, rumbit és a többi fureszeneű táncot. Azután elmultt éjféli, egymásután mentek haza az emberek és egy órákor majd mindenütt eloltották a villanyokat.

Ragyogó napfény, kacsogó kék égbolt köszöntötte pünkösdvasárnap reggelén a levegő és víz rajongói, hogy végre szép idővel jutalmazza meg a kitartó római partiakat, akik rendületlenül kibővíjték a rossz időjárását, a még rosszabb viszonyokat és mégis megátogatták a vén Dunát. Csónakok ezrei — római partii óslakók becsés szerint

nyolcezer darab — indult utnak.

A part mellett négyes-ötös sorokban vonultak fölfele a kétpárevezős kielbóotok: a fűrgé kajakok cikkázva surrantak a legkisebb részen ál, egyes, kettes, négyes és nyolcas regatták húztak el mellettük, még beljebb az oldalmolárosok tömege szelle a hullámokat. Az enyhé déli szélben a vilórtások is elindultak fölfele. Közé, egyre érezték a propelleret, megállva a római partii kikötőnél és kintve magukból az emberek szárait. Azt mondják: kevesebben voltak most pünkösdkor a rómain, mint tavaly, de még így is

45—50.000 ember lehetett kint. Délitjában fölfele a Dunán megkezdődött a törözök. Kihúzták a csónakokat a parta és a csónakok legénysége előszedte az elemőzsiát. Sőtőt a nap egész vasárnap és mindenki zavartalanul örült a vízieletnek. Mindössze egyetlen sulyosabb, de szerencsére nagyobb baj nélkül lezajlott baleset történt vasárnap délután a Római-parton.

Az egyik propeller derékbnakpott egy vígyázatlan kielbóotot.

A csónak teljesen kettőtört, de a négy utas baj

nélkül partra evickélt. Itt kezdődött azután az igazi baj: a rendőr már várta a vígyázatlan evezőseket, akik az átélt izgalom után most még megzétethetik a jól megérdemelt büntetést is. Egyébként szorgalmasan használták ceruzájukat a propellernek kormányosai is, akik sorra felírták a vígyázatlanul tulkerülő csónakok rendszámát.

A másik izgalmas incidens hétfőn hajnalban kavarta fel a Római-part nyugalmát. Két tejkibordóú hajbakapott és

örvidesen olyan tejeitveg-csata keletkezett,

amilyenre emberöltők óta óta nem emlékeznek a rómain. Husz liter tej és öt üveg szerepel a veszteséglistán.

Vasárnap este azzal a megnyugtató érzéssel hajították fejüket álomra a weekendzők, hogy nincsen semmi baj, másnap alhatnak, ameddig tetszik, övek még egy napra a világ. A dolog nem egészen így történt, mert utylátszik, a rikgők és egyéb énekmadarak is örültek a pünkösd szep időnek s olyan

hajnali szerénédot adtak, hogy egyszerre talpon volt az egész part. Egye-

sek örültek a kedves ébresztésnek, mások zörbölődtek miatta, egy azonban bizonyos, az éjszakai nyugalomnak vége volt és megindult a nyüzögés élet: kinyitották a garázsajtókat, egymásután vitték vízre a vasárnap este visszért csónakokat és megint

megindult az áradat fölfele a Dunán. Délelőtt azonban nyugat felől komor felhők kezdtek gyülekezni. Egy másután ropentek fel

a viharjelző-állomások piros fényes vihar-gömbjei

és negyedóra nem telt bele, már a földrekezett az első kövér esőcsepp. Kiadós,

mennydörgéstől-villámlástól kísért szivar kerekedett,

partrakergelve a csónakzó hadat, de egy órá múlva megint felhőtakaróú megszabadulva ragyogott a nap. Estére ismét nagy élet volt a Dunán. Befutottak a pirosasúttal vállalkozók: kedvi turizók kétnapos utjuktól, akik messzebb laknak. Kezdek visszatérni a városba és mintha takarodót futtak volna, úgyértt a vízielet nagy weekendje: a pünkösd két ünnepe.

(E. I.)

A pünkösti lovasversenyen sulyos baleset érte Monzpart Gábor huszárfőhadnagyot

A pesti társaságok egyik ismert, előkelő tagja, Monzpart Gábor huszárfőhadnagy Pünkösdvasárnapján

könnyen végzetlenség válható sportbaleset áldozata lett.

Monzpart főhadnagy kitűnő urlovas, a legutóbbi években rendezett versenyeken nagyzerű eredményeket ért el, nagyon sok díjat nyert. A pünkösti honvédelmi lovaslovversenyre is benevezett. Pünkösdvasárnapján délelőtt az országos mezőgazdasági kiállítás Pongrácz-utj telepeken lovardájában zajlott le a verseny. Itt állt starthoz Monzpart Gábor.

Hagyományos szerencsése ennél a versenynél elhagyta a remekült lovagló katonatisztet.

Lova megbokrosodott és az egyik akadály előtt a lá felgaskodott és Monzpart Gábor kitértette a nyergéből. A mérkőzés díszes és előkelő közönsége

megdermedt a rémülettől,

mikor a baleset bekövetkezett: a huszárfőhadnagy magas íben repült át az akadályon és elérte a földön. Megdöbbenve futottak hozzá a verseny rendezői, Monzpart azonban

pár pillanattal tartó mozdulatlan fekvés után felugrott

és a feléje sietőknek halálsápadt arcra mondotta:

— Semmi az egész, nem történt semmi... Pár lépést még tett, azután ismét üszerezett.

Kihívták a mentőket, akik bevitték az I.

számu helyőrségi kórházba. Nyomban meg-röntgenezték, mert

attól tartottak, hogy sulyos belső sérülések érték.

A röntgenlelet szerint kulcsosonttörés szenvedett. Apólas áll vették és remélhetőleg rövid idő múlva már ismét lóra ülhet a kitűnő sportember.

A „római gróf” házassága

A budapesti büntetőeljáróvényszék a bécsi hatóságok kereste meg abban az érdekes ügyben, amelynek egy előkelő családból származó fiatalember volt a vádlottja. Wosinskyk Werner bécsi fiatalember közokirat-hamisítással vádoltan került a bíróság elé, mert

Ausztriában kiállított illetőség bizonyítványában örökös római grófnak és fűrdő-igazgatónak írta be magát

s amikor házasságot kötött, a bécsi magisztrátus előtt ugyancsak grófnak és okleveles mérnöknek mondotta magát. Mikor mindez kiderült, Wosinskyk már Budapesten volt, itt indult meg ellene az eljárás.

A fiatalember meglepően védekezett a büntetőeljáróvényszék Krappall-támasa előtt:

— Nem tehetek róla, hogy Bécsben a nevemhez azt írták, hogy gróf vagyok,

és sohasem mondtam magamat sem grófnak, sem örökös római grófnak. Az illetőség bizonyítványomba a gróf cím ugy került, hogy Balf község jegyzője ezt beírta s ennek alapján házasságkötéskor a bécsi magisztrátusnál grófként szerepelttem.

— No és mi van a mérnök címmel? — kérdezte az elnök.

— Nem foglaltam hasznádom ezt a címet, mert természetem évszázadok óta a tengerésznél és mint hajómérnök működtem itt.

SUÁBHEGYI NAGYSZÁLLÓ
TOUT Budapesti KUTAS SYNAL ebédél és vacsorák a pompás kilátású teraszon. Teljes napi penzió négyezeri étkezéssel P 10.—, 12.—
Telefon: 165-409, 165-007

Napitenden

1. Pünkösdi kérdőívek a Nemzeti Színházban

CSEKÉLYSÉGEM volt bátor először 'elhíni a közölemény figyelmét a Nemzeti Színházbeli állapotokra, amelyek mindenre inkább alkalmasak voltak, csak arra nem, hogy az ország első színházában a nyugodt, békés művészi munka folytatódjon. Pártvitlongások, klikkek és kamarillák létesültek minden sarokban és Thália temploma belekerült a napipolitika viharos átomoszférájába, amely megülte a lelkeket és már-már megbontotta azt a harmóniát, amely a színház kitűnő teljesítményét eddig biztosította. A viharos légkör Czakó és Patkós titkárak tövisszerű elodódtól fel. Most megérté a második lépés a helyzet végleges tisztázása felé.

Pünkösdkor ajánlott levelekét kézbesített a posta a Nemzeti Színház tagjai számára. A levél az ideonatkozó miniszteri rendelethez hivatkozva, nyilatkozatra szólítja fel a művészeket: vajjon tagja-e valamely titkos vagy nyíltan működő olyan egyesületnek, amely tagjaitól különleges esküt vagy fogadalmat kíván, ha igen, hajlandó-e kilépni ezekből az egyesületekből. A kérdőívek — bár ezeket vártdk — mégis nagy dilemma elé állították a művészeket. A szélsőséges szervezkedés ugyanis egyetlen színház körében sem hódított annyit hivat még éppen itt. A kérdőívek kitöltése 48 óra alatt bejutnak a Nemzeti Színház igazgatói irodájába, amely a kérdőívek tartalmát a legnagyobb diszkrecióval fogja kezelni. Legfeljebb majd csak arról lehet közölni, hogy egy-egy színész végleges állásfoglalásra, hogy vajjon ott marad, vagy távozik a Nemzeti Színház köréből. Mindezen felül azonban szomru tény, hogy politikai tartalmú kérdőívek egyáltalán elküldhetők egy ilyen reprezentatív helyre.

Thália felszentelt templomának falait eddig hiába ostromolta a napipolitika szennyes áradata. A színészek egyetlen hivatása a művészet, amely időn és térrel áll, különösen megéltével ez az igazság a Nemzeti Színház művészeinek, akik az ország mindenféle politikai színeit és iránylatokat lakosságának adófellépései kapják felelősségüket és az adózók díjazásának tesztje lehet az, hogy a Nemzeti Színház minden színházgazdasági verseny feltétel magasan és méltóságteljesen töltse be nemzetnevelő hivatását a magyar szó, a magyar gondolat, a magyar művészet érdekében. Hamletet még frakban valahogyan elképzelhetjük, de pártunifórmában aligha...

2. Rejtélyek a Marton-iroda körül

BEAVATOTT SZÍNHÁZI KÖRKBEN mint a szezonvég szenzációját idélják fel a híres Marton-féle színháziródmái ügyöknek csendes rendszerváltozást. Marton Sándor dr., aki színházi életünk egyik legismertebb és legszámottevőbb színházi kapocsja, néhány héttel ezelőtt Newyorkba hajózott. Ugyanakkor híre jött arról is, hogy tényleg, báró Havanyiné, Marton Böske, aki eddig inkább a filmgyártás terén tevékenykedett, likvidálja ilyen irányú kapcsolatát és Londonba költözik. A Marton-iroda, amely különben szülőjára az ünnepelt híres darabgyárnak, bár most is teljesen zavartalanul és kifogástalanul végzi funkcióit, a hírek szerint kikapcsolódni készül a pesti színházi élet intenzív munkájából és inkább Párisba, vagy Londonba akarja áttelni tevékenységének színpontját, miután az ittróhoz tartozó világhírű írők leginkább külföldön élnek. A Marton-irodához tartozó darabok sok éven keresztül elsősorban Budapestben és Bécsben találják meg premiszínházcaikat. A bécsi ünnepelt színháziródmái, amely nagy szimuláció kollektív társulást jelentette, az Anschluss miatt önmagától megszűnt és így a Marton-iroda elvezette a bécsi bemutatásokat. Mint a hírek mondják ezt akarják Martonék pótolni Párisban és Londonban. Ezeknek ellentmondás azonban az az értesülés nyerték, hogy Marton Sándor úr a darabok hajóra szállt Newyorkba és a "Rómán" nevű hajón hazafelé tart, kétségtelenül az az a szándékkal, hogy ismét bekapcsolódjon a pesti iródmái munkájába. Martonékhoz közelítő helyről úgy informálnak, hogy semmi alapja nincs a pletykáknak és a bécsi péntek estéséhez közelebbiek az iroda világhírű írőinek első bemutatója a

júniusban Budapestben fog lejátni. Ezt támasztja alá a "Variety" című amerikai lap, amely jelentette, hogy Közép-európa színházi göcöntja ezental Budapest est. Ez a helyes!

3. Rendszerváltozás a Budapest Filmmnél

GYORS VÁLTOZÁS történt az ország legnagyobb filmgyártó cégének igazgatói irodáival. A Budapest Film Rt. ügyigazgatói szobájába Smolka János helyére Nagy Sándor dr., a Hunnia Filmgyártó igazgatója állt és ezzel a Hunnia Filmgyártó érdekkörébe került az a filmvállalat, amelyik tavaly oly sok reménytel és oly gazdag programmal kezdte meg működését. A Budapest Filmet Smolka János hiata életre. A Hazai Bank betevőinek csoportját képviselte abban az együttesben, amely még a Hunnia Filmgyártóval a Kovács és Faludi nevű filmlaboratóriumból és az Agla nyersfilmgyártóvállalattól állt. Míg Smolka a napi kiadásokra szükséges forgatókönyvet, a Hunnia a műtermi hitelt, Kovács és Faludi a filmkópik elkészítésének hitelezését, az Agla-vállalat pedig a nyersanyaghitelt biztosította. Smolka János aki kétségtelenül nagy koncepcióval, de nem olyan nagy szerencsével vitte keresztül terveit, úgy látta szerződéselt, hogy a gyártott filmek jövedelméből elsősorban a pénzemberek nyertek kielégítést és csak későbbben került sor a három másik nagy hitelezőre. A pénzemberek nem is jártak rosszul, a filmek jövedelméből először leoszták saját befektetésüket, tehát nem is lehetett panaszuk Smolkára. A másik három társ azonban Smolkinak, szerintük, túlságosan bőkezű gesztiót kifogásolták. Smolka, aki szinte teljeslátással rendelkezett, szívesen hangzott az az elv, hogy új arckorát, új tehetségeket fedezzen fel a magyar film számára, és pedig kissé költségese passzóságnak bizonyult. Hibát rójják fel például azt az aldozatosságát, amellyel egy fiatal színész "sztarlódsába" olyan nagy összeget fektetett, amelyek talán nem voltak arányban a színész által mutatott későbbi formákkal. Ez azonban nem Smolka hibája. Különböző differenciák miatt társai végül elhatározták, hogy Smolka szerződését június elején — amikor a szerződés lejár — nem újítják meg, hanem a Budapest Film legnagyobb hitelezője, a Hunnia veszi át a filmgyártó cég irányítását. Smolka, bár a Budapest Film igazgatói társaság tagja maradt, mégis szinte egyik pillanatról a másikra volt kénytelen távozni az általa kreált vállalat éléről, de amint hallom, tökecsoporthalvól máris új vállalatot alapítottál kezdett. Remélhető, hogy az egyébként nagyvonalú életember a Budapest Filmmel nyert tapasztalatait hasznosítani fogja új vállalkozásánál.

Stib Zollán

Ünnepi hét Pécssett

(A Hétfői Napló tudósítójától.) A pécsi ünnepi játékokkal kapcsolatos események sorában pünkösdi két ünnepen kiemelkedő jelentőségű volt

a Pálos-templom fölöttárának felszentelése, amelyet püsköd hétfőjén tartottak. Az ünnepségre már vasárnap Pécsre érkezett Orloski budapesti lengyel követ társaságában nagy kísérettel Hlond Ágoston, Lengyelország bíboros hercegprímása. A fölöttár felszentelésének szertartása hétfőn reggel kilenc órakor kezdődött. A szentmisét Lengyelország prímása mondotta és résztvett a misén Orloski lengyel követ is. A többi ünnepi esemény a következőképpen zajlott le: Vasárnap folytatott az Esperanto Szövetség szombat megkezdett kongresszusát megnyitották a Pécsi Püsköki Tanítóképző Intézet rajz- és kézimunkaküldtűsét. Este a volt pécsi katonatanulók tartották hajrási találkozójukat társasvancora kíséretében a Belvárosi Kávéház Körben. Este a Missa Solenni szabadtéri előadás volt a Dóm-téren. Hétfőn délután tíz órakor a pécsi nemzeti színházban a mezevidéki énektűs ifjúság tartotta dalosünnepét, délen felelőtűl háromnegyed kettőtől a szcátéren száztáru katonazenekar hangversenyt, délután tíz órakor pedig az ötvenéves jubileumát ünneplő Pécsi Székességi Eneklőcsála adott hangversenyt a székesegyházban. Este ismét bemutatták a Missa Solenni.

SZAMURÁJ LEÁNYA

élmény

Az első japáni és Japánban készült film, amit láttam. Az objektív kritika hangján szinte nehéz is hozzászólni, de az kétségtelen, hogy a film több jelenete, néhány hihetetlenül szép és csodálatos felvétele fejbeközlött, szívenütött és még ma is élményként ház számorra. Ha nem figyelek a cselekményre, amelyből itt-ott két nagy ország szoros barátságának dokumentálása hangsúlyozódik ki, ha csak azt nézem benne, ami eredeti japáni, amely a távoli évezredek szinte reális hagyományainak és ebből kinetűt ázsiai világhatalom modern berendezésének, erejének, alkotóvállalkos csodás és számunkra szinte érthetetlen keveredése, akkor azt hiszem, hogy óriási káldások, utazási fáradalmak nélkül valahogyan mégis megismertem a felkelő nap országát. Az ember kéze kerül ahhoz a misztikus erőhöz, amely a japán férfait a harakirihöz, a japán nőt a Fuzsijama vulkán kráteréhez vezeti. De túl a lelki hősség, a lemondás dicsősége, a hazafias szellem minden époszterű megnyilvánulásán olyan képeket kapunk, olyan japán szinészeket nézhelünk, amilyen európai szem még nem látott. A filmtantósok, amelyek a tűzvilágok felgomolygó füstöt, ömlő lávát ráköpirozzák a szigetország sziklái csapkodó hullámfergetegre, vagy a tájfun szápludó, romboló elemeire, hogy aztán cserenyevirágos, csodálatos parkok, tündöklő tavak táruljanak elénk s ahogy megismerjük a japán iparosodás amerikai méterit, úgy pillantunk be az ősi mense japán szamuráj-család tradícionális otthonába. Ez a felmás csodálatos kultúra, amely csak a filmek hátterében húzódik meg, már maga is felér a legfantasztikusabb expedíciók filmmel, de ha a második, részben több eseményekre gondolok, lehetetlenség, hogy ne beszéljek az extázis szávaival. Egy japán férfi keresi szerelmét, aki elindult, fel a kráter tűzökző gyomra felé. Hogy ez a hajza az égő, füstölő látványok keresztűl a vulkán sziklás gerincén milyen valószerűen igazmas, hogy a színész milyen emberfeletti produkcióra volt képes, az mélyen megindító. A film kitűnő kísérőzenéjét Yamada Koszaku szerzte, a két főszereplő: európai szemmel is csodaszép japán lány, Setsuko Hara és a ragyogóan férfias Kosugi. A filmet ajánlom mindenkinek, a Fórum játszása nagy sikerrel.

A dzsungel tragédiája Annál szomorubb meglepetést várt a Rádióban, ahol expedíciós filmet játszottak magyar kísérőbeszéd-del. A film a sablonok sablonja, hágyasztó unalom, különösen azok számára, akik a júniusi melegben alig bírják már a mozt. Eppen ezért nem értük a Rádiust, amely eddig a legkíválób filmeket mutatta be, miért ad főhelyet ennek a gyengeséges filmnek, amely legfeljebb csak kis érdeklődést lehetne, így azonban „A dzsungel tragédiája helyett” a közönség tragédiája lett.

Randevu a Ritzen

Szörakozás

hol mint hindu herceg. Közben a film egyik írja (a derek Vadnai László) megírta benne egy régebbi Gaál Franciska film frükjét: hogyan lehet egy kis nyhe szclhámosa után jöni eladni azokat az éskereket a nyáról, amelyek az éskérbőlöl nem kelének el. A film egyébként szórakozás, a Dcsiben és Kamardban.

A második násztű

Szörakozás

Loretta Young és a legújabb amerikai sztár, Tyrone Power kíméletlen, de néha kedves, mulatságos, aranyos vígjátéka, sok humorral, ötlettel, és igen sok kitűnő színesszel fűszerezve. A film a káldkúlban is a legjobb szórakozás a Royal Apollóban

Stib Zollán, színházi rovattuk szerkesztője nyári szabadságra utazott.

A budapesti olasz faselo hétfőn az Uránia-film-színházban előkelő meghívott közönség számára bemutatta a Hitler olaszországi látogatásáról készült kitűnő olasz filmbíradót.

Adorjáné vizsgálódása. Adorjáné M. Frida balettszólója a Művész-színházban tartotta meg növendékeinek nagysikerű Vizsgálódását. A zsufoiaság megtelt nézőtér közönsége ünneplésben részesítette az Intézet vezetőjét. A szereplők közül különösen kitűntek: Bánki Judit, Feldheim Zsuzsi, Herceg Julika, Hlatky Edit, Jager Babi, Kardos Magda, Kertész Goldi Judit, Marton Mária, Mihály Palma, Nemes Mici, Rézmányi Edit, Sári Juliska, Schneider Vivien, Szemere Judit, Szentesi Székely Erika, Untener Magda, Valkó Mucu, Füzesi Zsuzsáné és Rutkai Iván.

A legérdekesebb társulás a színházi fronton. Nyári turnéra közösen megy a két komikus nagygágyu: Salamon Béla és Szőke Szakáll.

Színházi mindentudó a címe a kitűnő Fekete József könyvének, amely a filmszínház és az artilválogat címűt tartalmazza. Nélkülözhetetlen kézikönyve a magyar művészlágnak.

Ma játszott utóljára a Magyar Színház eszezonban, holnap az Andrássy-színház eskübe je kapuit a Pódium vendég szerepelt itt az utolsó két héthen, pénteken a Pesti színház is bezár ugyanakkor a Nemzeti Színházban lejátni a szezon utolsó színházi eseménye, az Elektra felújítása. Ezzel vége is az idei szezonnak, jönnek a nyári produkciók.

A cirkusz diadala

Akik a színházak túlságosan korai bejárásából azt a konzekvenciát vonták le, hogy a pesti közönség manapság, elkérli a szórakozóhelyeket, azok boldogan láthatják elhamarkodott ítéletük megafolását a Fényes cirkusz zsuftól nézőterén. Az igaz, hogy a pesti ember a középszerű és „csak a jó” produkciókat manapság nem-igen nézi meg, de annál jobban lelkesedik és tapsol az egészen nagyvonalú és szépségesek teljesítmény újított produkcióknak. Nem „jót” kell tehát adni a pestieknek, hanem „nagy-szerűt és eragadót.” Ezt az igazságot ismerte fel Fényes György, a cirkusz kitűnő igazgatója, aki tavalyi kedves ismerőstünk, az igazi nagy Rivels-családtól Polo és René Rivels dinasztiáját állította be egy olyan pesti revue keretbe, amelyben egyébként a világ legjobb artístársáim adtak egymásnak találkozókat. Egy pillanattal színet nélkül három óráig át perog előtűnk ez az óriási cirkuszrevü: Rivelsék a majomszínház. Shoun Four kínai egyensúlyozó művészek és akrobaták (Papa, mama és tíz gyermek) az emberi ügyesség és teljesítmény határait is túlmenő produkcióit még jóformán le sem fotográfálhattuk agyunkba, amikor már a cirkusz kupolái alatt, idegesítettű izgalom között kacérkodik a halállal Miss Dánia nevű csodaszép légtornász. Van itt egy gumibéber, aki szinte már nem is ember, egy csavarja tagjait, itt van Truzzi, a híres olasz cirkuszdinasztia utolsó hölgyaraja, a kiképzés fődominása utóelhetetlen a világban. Elefántok, majmok és több más ragyogó artístáruprodukciók után porondra lépnek a Rivels-ék. Akárhányszor nézi meg őket az ember, mindig újat és meglepőt produkálnak. Budapest kedvencei ezek az aranyos clownok, akik ezt a legnehezebb küzdelemet nemcsak megnevetették, hanem ámulatba is ejtők. A Rivelsék a koronán minden cirkusz másornak szájtává, bálmulva kell nézni és csodálni őket. Szerencsésen egészíti ki a mulattatót a derűs Hecsek és Sajó-jelenet. Nem véletlen tehát, hogy hatalmas utópark áll délutánonként és esténként a cirkusz előtt.

Keressünk gyogyulást, üdülést és szórakozást a korszerűen átépített kiváló gyogyuláshoz

PARÁD-ÜRDÖBEN
Idény május 31-ig, szept. 30-ig. Földm. június 1-ig. Aug. 1-ig.
Arén-vasútállomás és arénvárosi fürdő. Modern vizsgyóintézet. Jávarkút. Hevű strand. Hódero-berendezés. 300 szoba, 120 k. park. Dicsőséllát. — Előreúró könyha. — Kérjen Brokpektát.

PESTI
3 HUSZÁR
VENDÉGLŐ
 VII., Akácfa-utca 12.
megnyílik szórda n
 Ebédek, vacsorák
Virágos kerthelyiség
 Eredeti fali magyar szobákban
 On előt káoszulnek faszén-
parázzon sult hat, hus-
 és szórnyaskülönlegességeink.
 Cigányzene. Tel. 14-11-62

HIREK

Motorkerékpár és autó sulyos karambolja a Hármashatárhegyen

Vasárnap délután sulyos motorkerékpár és autókarambol történt a hármashatárhegyi úton. Steff Tibor szigorú orvos, a híres virolázó-repülő, barátival, Török Ödön székesfehérvári tisztvisélvel motorkerékpárján a hármashatárhegyi úton robogott. A motorkerékpár az egyik kanyarban az előtte haladó BL. 553. számú magánautóba rohant és felborult, Steff Tibor könnyebben sérült, Török Ödön azonban

bordatöréssel, sulyos belső vérzéssel, eszméletlenül került el az uttesten.

Az összeállítás következtében a magnatódó karosszéke és a motorkerékpár is erősen megrongálódott, Steff Tibor látva barátjának sulyos állapotát, az erősen megrongált motorkerékpárra rákötötte barátját és a lehető legsebesebb iramban az Új Szent János-kórházhoz robogott, ahol mindkettőjüket ápolás alá vették.

— POGÁNY BÉLA A BUDAPESTI HIR-LAP FELELŐS SZERKESZTŐJE.

Béla János dr., aki eddig mint felelős szerkesztő jegezte a Budapesti Hírlapot, megvált tiszt-ségétől és a jövőben a Révay Testvérek Irodalmi Intézet élén fejt ki értékes irodalmi munkásságot. A nagymúltú, tekintélyes sajtóorgánum felelős szerkesztője Pogány Béla lett, a „nagy garda” kitűnő tagja, aki már tíz éve szerkesztette a lapot. A kormány felhatalmazás alapján felelős szerkesztőjévé székelt Pogány Bélával olyan ember került, aki éppen olyan mértékben bírja a nemese konzervatív keresztény politikai világbizalmát és elismerését, mint amilyen becsületben, tiszteltetésben és szeretetben részesült az egész magyar újságírórend.

— I. FERDINÁND BOLGÁR EXCÁR JÁSZBERÉNYI EMLÉKMŰVEK LELEP-LEZÉSE. Vasárnap délelőtt leplezték le I. Ferdinánd bolgár excárnak 1887. évi huszárszítási szolgálatának emlékére emelt emlékművet. Lószay Ferenc alezredes, az 5. honvéd kerékpárszázalói parancsnoka vette át a bizottságtól az emlékművet, majd katonai díszszertelen vettek részt az ünnepség előkészítésén.

— Meghalt Makrai Teofil, az első magyar filmproducer. Makrai Teofil a világhagor elején bevonult az első mozgóképek alkalmvalóvárással. Az asztarcháni foglaltságban készülőbe, hogy meginduljanak az első hadifogoly cserévonatok a mint cseréfogly Dániába került. Lángoló házszerelete minden bajtársának szeretettel váltotta ki, akik közül soknak életét mentette meg. Az első filmproducer volt Magyarországon és a világot, Afrikát, Ázsiát és Amerikát bejárta tapasztalatai a magyar filmgyártás javára hasznosította.

— Erettelték találkozó. Az Izabella-utcai Felsőkereskedelmi Iskola 1918 évben érettségizés során kiderült, hogy két társuk, az előző év érettségi találkozójukat június 11-én, este 1/8 óra körül a városi légit. Weingrubert-étterem tartják meg.

— Szerdán aces hivatal a román konzulátus. A budapesti román királyi konzulátus közli, hogy szerda, június 8-án, a restauráció nemzeti ünnepén a hivatali munka szünetel a konzulátuson.

— Tízperes pengőt számkönyvet négy betűre. Szombaton hajnalban, a Dohány-utcai Glükélie kávé- és teanagykereskedés alatt elhúzózó pincében betörők fogott a rendőr. A két betörő, Viszney Györgyöt és Schilt Sándort előállították a főkapitányságra. A további nyomozás során kiderült, hogy két társuk is volt. Bodnár János autószerelő és Mészáros Ferenc mechanikus. Négyen együtt már hét lefordás alatt tíz betörést és kasszafurkálást követtek el és összesen tizen pengőt számkönyvtel. Vasárnap Bodnár és Mészáros is elfogták. Most folyik a betörőbanda bünlajstromának összeállítása.

— Megtámadta a rendőrt egy harcás házaspár. Erdel István 31 éves kocsis és a felesége hátfőre virradóra részegen nagy botrányt rendezett a Romanell-utcaban. Lármázta, kiabált, molesztálta a járókelőket, mikor pedig odakerült a rendőrszem, neki estek. A rendőr megkérte a garázda házaspárt és előállította a főkapitányságra. Hatósági közeg elleni erőszak miatt leartóztatták őket.

— Elloptak egy aranyórát a Palatinus-strandon. Pünkösdi mindekt napján, szufla voltak a budapesti strandfürdők. Túlajdonképpen pünkösdi két napja volt az elsők két nyári nap Budapestben, most kezdődött meg a fürdőzők szezonja. Ezzel egyidőben beköszörelt már az első strandpóds is a margitszigeti Palatinus-strandfürdőben. A margitszigeti Palatinus-strandfürdő Gáspár Béla magánüzemeltető strandján a fürdőzők loptak el. A táskában aranyórát is táskájából ellopottak 150 pengőre. A nyomozás megindult a strandfürdők közre-

— Megalakult a Légóalmi Liga szedgi vezetősége. A Légóalmi Liga vasárnap délután tartotta alakuló közgyűlését, amelyen Pintér Ferenc tábornok beszéde után dr. Pálffy József polgármester üdvözlölte a megjelent előkelőségeket, majd József királyi herceg szöglét fel. A közgyűlés a kerület élőkénélvő Pintér Ferenc tábornokot, a szedgi csoport elnökévé pedig dr. Pálffy József polgármestert választotta meg.

— Egészéget, életét fenyegetti az a sok millió bacillus, mely szájujégen keresztül jut szerzőbe. Védekezést megkövetlő az Ovnall-fogkrém, mely antiszeptikus hatásánál fogva a baktériumokat elpusztítja. Kis tubus 60, nagy tubus 90 fillér.

— Gajárszky Ödön gépszedő ünnepes jubileuma.

Pünkösdi vasárnapján önnepelte nyomdászai munkásságának ötvenedik évfordulóját Gajárszky Ödön gépszedő. Az ünnepelel tiszteletére a Globus nyomdai műny-tézet nr. személyete este hét óra körül műny-szakteritkés bankettet tartott a Kémény-seprő-tervezőben. A banketten több fel-szóalás hangzott el. A nyomdászemléket nevében Mrázek Adolf, a nyomdázagazgatóság részéről Szász Győző igazgató, a Szakszer-vezető Tanács részéről Gál Benő, a szociál-demokrata párt és a szervezettek nevében pedig Gyúrei Rudolf köszöntötte Gajárszky Ödönt. A jubiláló gépszedőt megérdemelt és egyöntűen szeretettel vették körül egy munkatársai, mint a vállalat vezetősége és a szociáldemokrata párt tagjai, de hasonló szettel köszönti ötvenéves jubileuma alkalmából Gajárszky Ödönt a Hétfői Napló is. Az ötven éve dolgozó érdemes nyomdász hosszú esztendőikön keresztül őszinte lelkes-séddel vett részt lapunk előállításában és a Hétfői Napló gárdájának a jelenben is egyik legértékesebb és legtelegebb tagja. Gratulálunk!

— DALADIER BEKENYILATKOZATA. Az egészségügyi szolgálatnak hűsi halált halt tagjai emlékművet vasárnap délelőtt avatta fel Lyonban Daladier miniszterelnök és had-ügyminiszter.

— Franciaország eltökölt szándéka — mondotta beszédében — hogy Franciaország marad. Ragaszkodom hozzá, hogy az emberiség kapcsolataiban ne az erőszak legyen a döntőbíró. Ugy értem azt, hogy meg akarjuk őrizni a békét, mert a szerzet, amellyel a béke iránt viseltetünk, nem a gyengeségtől fakadó lemondás.

— Ellopták a pénztárcáját. Vermez Pál Lipót úgynök bejelentette a rendőrségnek, hogy a Margitszigeten egy 26-os autóbuzon ismeretlen tettes ellopja a zsehből pénztárcáját, amelyben 180 pengő készpénz volt.

— Lezuhant a negyedik emeletről. Palatinus Ferenc 34 éves kömüves, a Molnár-utca 34. szám alatt folyó építkezésnél a negyedik emeletről a liftkamrába zuhant. A szerencsétlen munkásembert összevált tagokkal, haldoikolva vitték a mentők a Rókus-kórházba.

— Két betörés a Székely Bertalan-utcaban. A Székely Bertalan-utcaban hétfőre virradó éjszaka két üzletben is jártak betörők. Deutch Elemér fűszerkereskedésébe, a Székely Bertalan-utca 9. számú házban, egy székely ablakon keresztül jutottak be a betörők. Felörték a pénztárt, az ott talált 100 pengő készpénzt magukkal vitték, azonkívül 500 pengő értékű árut is vittek el. — A másik betörés a 24. számú házban történt, ahol Huszár Mihály székely üzlet nyitották fel és onnan vittek el különböző ruhaneműket.

— „Amiről az emberek beszélnek” című Simkó Elemér, a kipótló úri egyik legértékesebb műveit adta át az olvasóközönségnek. A rendkívül érdekes kötet tartalmazza és művészi megírásával előlathatólag a könyvnap egyik kimagasló irodalmi eseménye lesz.

— A volt ea. és kir. 12. tábori ágyszerezd tisztikara havi értekezletét június 11-én kivételesen Balatonfüreden tartja másfél-napos júniális keretében. Felvilágosítási szolgálat a budapesti rendezőség, egy perematon Nagy Sándor okl. erdőmérnök, Balatonfüred.

— A debreceni ea. és kir. 98. gyalogezred tiszjei és tisztjelöltjei, családtagjaikkal együtt, minden hónap második csütörtökén tartják bajtársi találkozójukat a Zoldfa-éteemben este 8 óra körül Krisztina-tér 2. szám alatt. A legközelebbi összejövetel folyó hó 9-én lesz.

— LEZUHANT JUGOSZLÁVA EGYIK LEGJOBB PÍLOTÁJA. Pünkösdi vasárnapján a belgrádi repülőterén 60.000 fonyi közönség nézte a jugoszláv, német, olasz és esz repülőgépek mutatványait. Eközben Erzerov jugoszláv katonai pilóta gépe lezuhant és alig 150 méternyire a közönségtől zuzódot a szél a földön. A pilótát, aki egyike a legkiválóbb jugoszláv katonai pilótáknak, életveszélyes sérülésekkel szállították a kórházba.

— Meghalt Stornó Ferenc festőművész. Ifjabb Stornó Ferenc akadémiai festő 87 éves korában elhunyt. A megboldogult Sopron művészi életének évtizedeken át kimagasló egyénisége volt. Ő volt a híres Storno-múzeum megalapítója. Kedden délután temetik.

— A harmadik éve fennálló, Jólhírvé Weisz Marika cég, kézimunkáziatek a közeljövőben az Erzsébet körúti New-York-palotába helyezte át.

öltöny, az urak divatos nyári ruhája. (Kabát és nadrág). Szellős, könnyű szövetből készűl, szita-vászonra dolgozva. Ára P 32.-

Tizenegy színárnyalatból választhatja ki elegáns Afrika öltönyét, amely kizárólag nálunk kapható!

Divatszámok

Rákóczi út 70-76

Japán bombazápor: ezer halott, kétezer sebesült

Hongkong, június 5.

A pünkösdi ünnepek alatt Kantont kétizben is bombázták japán repülőgépek. Különösen a második bombázás volt erősen pusztító hatású. Ezt a támadást hétfőn délelőtt hajította végre 50 japán repülőgép.

A gépekről óriási mennyiségű bombát zúdítottak a városra.

A pusztítás méreteit egyelőre nem lehet áttekinteni, úgy hírlík, azonban, hogy a bombázásnak ezáltal is, mint szombaton, több mint ezer haladás és kétezer sebesült áldozata volt.

Bombák estek a francia negyedben fekvő kórházra is, ahol a felrobbant bombák borzasztó pusztítást vittek véghez.

Francia matrózok szálltak partra, hogy a kórházépület romjait eltakarítsák.

— Rablás a nyílt utcán. Rákospalotán, a Beniczky-utca 5. számú ház előtt 51-hat munkásüléjű fiatalember kártávozott. A kártávozókhoz csatlakozott Rafael Ferenc lökéréskedő is. Pár perc alatt kilenc pengőt vesztett a játékon, aztán megelégedte a veszteséget és felállt a játéktól. A játéknak nagy nézőközönsége volt. Az egyik néző, Schestek Sándor napszámoslegény látta, hogy a lökéréskedőnek az erszényében sok pénz van. Utánamés és egy elhagyott, néptelen utcában elébe ugrott, kért fogott rá és halálos fenyegetések közben a pénzrel tért tárcát elrabolta a kereskedőtől. Rafael fejlejtéselt tett a rendőrségen és elmondotta, hogy pénztárcájában 145 pengő volt. A rabló napszámos kéreztetésére megindult a nyomozás.

— Üngyikossági szándékából — baltával fejbeteverte magát. Gurény János 36 éves pest-szenterzsébeti csatornatiszt munkás furcsa módját választotta az öngyilkosságnak. Borba sóvat kevert és kiitta, aztán haltával háromszor fejbeteverte magát, uyhogy a koponyája három helyen beszakadjon. Haldokolva vitték a Rókus-kórházba.

— Bajtársi találkozó. Az Irbitzen volt tisztek és agyvérs önkéntes hadifoglyok a hó 10-án, pénteken este 8 óra körül a Csáky-étteremben (József-utca 26.) bajtársi összejövetelt tartanak.

— Doherdóf sziklálói épül az 1. honvédelmi múzeum. A doherdófi -fensík nevével huszonkét esztendővel ezelőtt tanulták meg Magyarországon, amikor a magyar ercek védelemért az olaszok támadásaival szemben. Ennek a szomorú nevezetű szikláló vidéknek egyik frontszakaszán állított hosszú ideig állásban a budapesti hátrézed, a volt I. honvéd gyalogezred és a volt I. népfelkeltő ezred is. A doherdófi fan-síkok sokszor 1-es honvéd vesztette életét. Most, amikor az 1-es honvédek emlékművét készíttik, az ezred éleiben maradt tagjai kérelel fordultak az olasz hatóságokhoz, hogy az emlékmű részére adományozzának sziklaanyagot a Doherdófi. Az olasz frontorhos szövetség kőbenjárásával a kértet teljesítették és a hatalmas doherdófi sziklálóból már meg is érkezett Budapestre. Pünkösdi után már el is helyezték a Fővám téren, ahol az 1-es honvéd emlékművet június 26-án leplezik le.

Astor Tropical 39-
 RUHA Rákóczi út 16

— DARÁNYI KÁLMÁN BALATONFÜREDEN. Mintegy két hét óta Balatonfüreden tartózkodik Darányi Kálmán volt miniszterelnök. Fírad Darányi kerülete és röviddel lemondása után bírtokáról, Angyarsórt idejött a kormány volt elnöke, de nem mint a kerület képviselője, hanem mint magánember. Egyedül érkezett és a legnagyobb visszavonultságban pihen a fűredi szanatóriumban. Alig-alig fogadott valakit a legutóbbi napokig. Pünkösdi vasárnapján vendégek érkeztek: Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Mikicz Ödön igazságügy-miniszter és Hlman Bálint tárcanélküli miniszter, aki egyikként nemcsak közeli rokona, de legintimebb barátja is Darányinak. Darányihoz most megérkezett Anyása pusztól felesége is. A kormány tagjai, akik a volt kormány elnökét Fűreden meglátogatták, vasárnap este már el is hagyták Balatonfüredet, Hóman Bálint azonban a jövő hét folyamán visszatartik Darányihoz és néhány napot, esetleg néhány hetet tölt együtt a volt miniszterrel.

— TIFUSZJÁRVÁNY KISPESTEN. A kispesti tiszti főorvos jelentés szerint a pünkösdi ünnepekben tifuszjárvány terjedt el a városban. Az ünnepek alatt hét sulyos tifusz eset-bejelentés érkezett dr. Pesta László tiszti főorvoshoz. A tiszti főorvos nagy körültekintéssel újabb vizsgálatakat vetette alá a betegekert, mert a magyarországi statisztika szerint sokatlan ennek a betegségnek a jelenkezése a gyümölcsezenen előtti. A vizsgálatok meglepő eredményhez vezettek. Ugyanis a pestkörnyéki térszerek tejemterkeiben találtak meg a járvány kórokozóját. A tiszti főorvos hivatal elrendelte tehát, hogy a város határában állépésekor minden pestkörnyéki térszerek köteles úgy magot, mint árnyat bakteriológiai és orvosi vizsgálatakat alvadni mindaddig, amíg a járvány-veszély fennáll. A hét megbetegedés környezében készűd embert oltottak be tifusz elleni szűrummal, a további terjedés megelőzése miatt.

— A fővárosi szabómesterek szombati kezdje. A Szabómesterek Országos Szövetsége legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy munkaadó és munkás közös érdekeire való fe-kinteltel, a fővárosi szabómesterek június hó 15-ától augusztus hó 15-ig szombaton délután 2 óra körül zárják üzleiket. Ez az elhatározás a munkaadói szervezetek közös megegyezéséből jött létre.

— Művészi sremték Eichbaumnál. V. Ru. Hof-tér 8. (Margithid).

— Művészi Rozonyi-kép jutyános árban ké-pzül IV. Váci-utca 11.b. és Kálvin-tér 5.

— Otcsón hűt, ki gázal hűt! — Vegyen gáz-hűtőszertény.

HÉTFŐI SPORTNAPLÓ

ELKÉPESZTŐ MEGLEPETÉSEK

gyilkos harcok, rejtélyek és bajlós problémák a világbajnokság szenzációs első fordulójában

Tüntető ellenszenv nyomasztó légkörében játszott a magyar csapat — Az okot sűrű homály fedi, de magyarázza a trancia közönség rokonszenve a gyengék iránt

Félelmetes felkiáltójellel nőtt Csehszlovákia csapata

HERZOG EDVIN, a Hétfői Napló világbajnoki különtudósítójának telefonjelentései

(A Hétfői Napló világbajnoki különtudósítójának telefonjelentése.) „A világbajnoki torna 15 nemzetek minden egyes válogatottjáról fel lehet és fel is kell tételezni, hogy másfélórás játéka casatorba tudja állítani erőinek maximumát. Ez pedig azt jelenti, hogy a papírfarmát meghazudtolóan a legvadabb meglepetésekre is fel kell készülnünk.” Ezt jelentettem mult héten, amikor göröcs alá helyeztük a Hétfői Napló hasábjain a grandiózus világbajnoki torna résztvevőit és mérlegeltük az esélyeket. Vártuk a meglepetéseket és azok rendben be is következtek. Már szombaton a nyitány alkalmával megszületett az első szenzáció: Németország és Svájc 120 perc küzdelem után sem tudott dönteni a továbbjutásról s

gy hétközben megismélték a meccset. Számunkra ebből hallatlan előny fakad, vasárnap Lilleben bármelyik nemzet lép porondra ellenünk, mindenképpen fáradt ellenfelet jelent a számunkra.

Jelenttem azt is, hogy Brazília, Dél-Amerika büszkesége és a világbajnoki torna végső győztesének titkos tipje korántsem az a mumus, amivé a tulzott híradások felfújták. A friss lengyelekkel szemben csupán 11 gól megszületése után, meghosszabbított játékidőben dönt el az izgalmas csata sorsa — ezuttal meg Brazília javára.

De nem kisebb meglepetés Olaszország és Norvégia gyilkos küzdelme és a minimális olasz győzelem sem.

Ami minket, magyarokat a legközelebből érint, a Holland-India ellen elért nagyarányú győzelem korántsem tartozik a legkellemesebb problémák közé. A gólarány tekintélyes és talán sokatmondó is, ha pusztán a számokat tekintjük, ám nyomban nyugtalanítóvá válik az egész reimsi magyar vasárnap, ha azt bíráljuk:

hogyan érte el ezt a szemre szép, játéka azonban bajlós eredményt a magyar válogatott csapat.

De menjünk sorjában és kezdjük ott, ahol az izgalmas 90 perc a reimsi városi stadion üdezőld gyepeén vasárnap megkezdődött.

szeljem az érdekes, tanulságos és néhány lélektani rejtéllyel megtűzdelt 90 perc összefoglaló történetét.

Kiadós záporos közben futottak ki a csapatok előbb a magyar együttes tiszta fehér, címer nélküli dresszben, majd közvetlenül utánuk az alacsony termetű, barna, de izmos kis gimnemberek: Holland-India reprezentánsai, kanári sárga trikóban és fehér nadrágban. Corrie francia játékosok középre terelt két kaplányt, Sárosi Gyurkát és Nawirt. Gyurka válszt és már is szembenállnak a csapatok.

Magyarország: Hada — Korányi, Blér — Lázár, Turay, Balogh — Sas, Zsengeller, Sárosi dr., Toldi Kohut.

Holland-India: Bing Ma Heng — Samuels, Hukon — Anwar, Meeng, Nawir — Taihutu, Pattiwali, Zomers, Soudermadji, Hong-Djien.

Szines uniformisba öltözött, szalmakalapban lévő nő karmester lépett elő és előbb a magyar, majd a holland himnuszot játszotta el különleges öltözékű zenekarával. A közönség sorai között több ezer hollandus foglalt helyet. Nem csekély derűtséget kelteit, hogy amikor a zenekar a himnusztokat befejezte,

Bing Ma Heng kapus egy rózsaszínű hatalmas gumibabát ültetett a kapujának sarkába.

Később ez a kabalababa állandó célpontja volt a magyar csatároknek, de egyetlen egyszer sem tudták eltálatni.

Corrie bíró sipelére az indusok indították el a labdát másfélórás utjára. Az első percek egymás tanulmányozásával teltek el. A magyar csapat szemmel láthatóan apró foglalatokban élte ki magát, hogy tisztában legyen ellenfele erejével és képességével. Már az első percekben látszott, hogy a holland-indusok rendkívül gyorsak, egyénileg elég jól kezelik a labdát, de összejátékuk siralmasan gyenge, technikai és taktikai képzettségük pedig csaknem olyan messze van a magyar fuk tudásától, mint a két ország egymástól. A 13. percnél tartott a játék,

6:0 Ciklonként söpörte el a holland-indiai néprajzi gyűjteményt (4:0) a reimsi magyar tizenegy

A titokzatosság köpenyegébe burkolódzott Holland-India rejtélyes csapata a kilométerek ezreit utazta át, hogy a futball világrészeket összekötő nemzetközi kapcsolatának erejéről adjon szemléltető bizonyítékot. Már a torna elején nem titkolhatók a szakértők ironikus véleményüket, amikor megállapították, hogy ez a tarka, kevert néprajziakból összedállított egzotikus futballcsapat három hónapot utazott azért, hogy a magyaroktól 90 percet oktatódjüket kapjan. Így is történt! Sok titokzatosság után fellebent a fátály és megmutatkozott: e messziről jött néprajzi gyűjtemény minden előnye, de egyben hallatlan fogyatékosága is. Előjáróban csak annyit, hogy

a mártírok elszántságával és bátorságával

küzdöttek és bukniuk kellett a fölényes magyar technika és taktika számukra leküzdhetetlen fegyverei ellenében.

A mérkőzés előtt két érdekes mozzanat

kellette fel a kulisszák mögötti járatos szemlélő figyelmét. Az egyik az volt, hogy a mérkőzés délelőttjén vendégeket kapott a reimsi pálya: megérkezett Herberger, a németek világbajnoki trénera és Eicher, a svájcekt

szakértője. Visszaadták azt a látogatást, amelyet szombaton a Németország—Svájc mérkőzésen Dietz Károly dr. és Schaffer Alfréd tett, hogy kiküldjék a következő ellenfeleik harci értékeit és fogyatékoságait. Most Herberger és Eicher nézte vizsgáló szemmel a magyar csapat minden mozdulatait, hogy tanulságokat merítve megállapíthassák a jövő vasárnapra haditeret elleneük. Megjelent Pelikán dr is, no meg Lotschy, az ismert nemzetközi futballvezér. Meglátogatta a magyar csapatot és felhangzott a kellemetlen emlékekkel terhes „Fischer-motivum”. Lotschy is arra érte a magyar csapatot — mint hajdanán Fischer Már a 0:5-ös olasz meccs előtt —, hogy ne bántás! tudatosan a holland-indusokat. Akaratlanul is szót fogadtunk nekik, mert ha teljes erőbedobással, képességeikhez mérten játszik a magyar csapat, akkor nem féltünk, hanem háromszor ennyi gól esett volna.

Amikor a pályát már mintegy 13.000 néző ávezte, felhangzott a Marsellesi, ami azt jelentette, hogy francia miniszter érkezik. Marchandean francia pénzügyminiszter, Reims polgármestere és lelkes futballbarát egyszemélyben jelent meg az érdekes mérkőzésen.

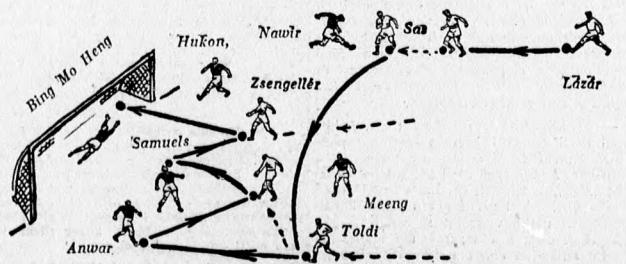
erejüket. A magyar csapatot meglepte ez a délteni különös játékmódor és vészjósló lendület, mégis hidegvérrel állta az ostromot és elégánsan oldotta meg a kockázatos helyzeteket.

— Allez! Allez! — szakadatlanul zuhogt a hangorkán s

mintha a Sárga-tenger minden öröge felbörtült volna, úgy feszítették a játék véltöréit ezek az ősi sztek, amelyekel Holland-India elszánt legénysége fogott a maga rozoga hátfőjába.

De aztán kifogtak a szeleket s azontul a ma-

REMEK AKCIÓN UTÁN BOMBAGÓL

Lázár labdájával Sas száguld a szílen és pompás beadást küld a középre, még melélt Nawir kizékelhetne, Toldi jókor érkezik, de nagygyerű lüvése Anwarra vágódik, a lopatlann labdára ismét Toldi fut, de most meg Samuels lép közbe. Végül is Zsengeller fejezi be a mintakölcöt: hátszáskító bombája védtelenül zúdul a kapuba. II. félidő 30. perc 5:0.

(Copyright by Hétfői Napló — System Horváth)

gyar vitorlákat dagasztotta. Dícsértéssel kell megemlékeznünk a hiogadt sportszellemről, ami csapatunk minden tagját áthatotta.

Nem viszonzották az indus-kínai-maláj-féher néprajzi gyűjtemény inzultusait,

mert tudták jól, hogy az ellenszenvnek e felforrásult kottában minden retorzió a csapat megsemmisítését eredményezte volna.

A rózsaszín kabalababa sem segített a gumibembereken

Ezek voltak a mérkőzés első negyedórájának s mondjuk ki,

a döntő időszaknak legfelütőbb kleső motívumai

s ezért is sorakoztatam fel valamennyit, még a mérkőzés leírásának megkezdése előtt. Most pedig ideje, hogy röviden elbe-

Tüntető ellenszenv — lélektani rejtély

Eddig minden rendben lett volna, de ezután jött az, ami érthetően meglephetett mindenkit és a csatlósák fullánkját hoghata joggal valamennyi magyar lelkeben.

Az történet ugyanis, hogy a közönség javarésze

a mérkőzés első percétől az utolsó folyton fokozódó tüntető ellenszenvvel kísérte a magyar csapat játékának minden mozzanatát. Eleinte azt hittük, hogy 2—3 gól bérugása után az a félelmet gerjesztő és megmagyarázhatatlan ellenszenv feloldódik, majd pedig átcsap a másik végletbe és a magyar csapat buzdítására fog nemesedni. De ebben a várakozásban csalódtunk, mert a beperrelt, idegenyugtató 2—3 gól csak olaj volt a tüzre és szinte patakokban hömpölygött a zöld gyepeen harcok 11 magyar fuk felé a tüntetés meg-megújuló viharosorzata.

E pillanatban még mindig rejtély, hogy mivel ennek az oka. Szeretnők azt hinni, hogy kizáróan a francia közönség szamaritánus érzelmeiben gyökeredezett ez a kellemetlen közönszene. Tudott dolog, hogy a francia sportközönség csaknem mindig a gyengébbek pártján áll, ha most is ez volt az ok, akkor elfogadható a magyarázat, mert a holland-indiaiak gyengesége ezuttal kirívó volt.

A sárga-tenger tájfunja

A játék elején még mint a tájfun, tajtéko hullámait, úgy hömpölyögtek felénk ezek a szinesbőrű, fürgé, de vékony dongájú legények. Viharheseben nyargaltak, fejüket, rugták,

sőt itt-ott még haraptak is.

A tribünről vészjóslóan hársant fel a biztatás: — Allez! Allez! (Első! Elsőrel)

A szines legények szinte trott parancsnak tekintették ezt a kitüntető rokonszenvet és hullatlan agilitással dobták tüze minden

amikor Balogh szöktetésével Kohut nagygyerűen atkigyőzött a feketék közepén védelmet és régi formájára emlékeztető nehéz szögölött óriási Kohut-bombával nyitotta meg a féltucatos gólsorozatot. 10. Nagyszerűen gördült a labda, a következő támadásnál is a magyar csatárok lábán, az ellenfél pedig tehetetlenül nézte a magyar csatárok művészfeskedését. Két perc múlva Zsengeller, Sárosi és Toldi összejátéka után Toldi mintegy 10 méterről éles lapos lövés küldött az indusok kapujára és a labda védtelenül surrant be az aprótermetű induskapus mellett a hálóba. 2:0. A magyar csapat most olyan fölénybe került, hogy mindenki két számejű győzelmét sejtette. A 24. percben született meg a harmadik magyar gól: Turay Kohutot ugrotta ki, akinek átugrott labdája Sárosi Zsengeller elé perült, Zsengeller kezten is szorongatóan és így onetlenül Sárosi elé pöckölte a labdát, Gyurka pedig védtelenül emelte be a hálóba. 3:0. Hat perc múlva pontosan ugyanez a jelenet játszódott le, azaz a különbség, hogy most a szorongatott Sárosi Toldi át Zsengellerhez a labdát és Újpest szeméjén volt eredménye. 4:0. A magyar csapat

